

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, January 7, 1981

Nr. 4

NAUJAS JAV KONGRESAS PRADĖJO DARBA

MULA CHOMEINI VIEŠAI PAGYRĖ PREZIDENTĄ BANI SADR

CHOMEINI NENORI, KAD PREMJERO M. A. RAJAI
JEGOS ISVERSTŲ PREZIDENTĄ IS VADOVYBES

TEHERANAS, Iranas. — Irano radijas praeitą šeštadienį paskelbė žinią, kad mulla Chomeini rimtai negaluoja, turi bėdos su širdimi ir negali tinkamai rūpintis įvairiais valstybės reikalais.

Pirmadienio vakarą tas ligotas Irano "revoliucijos vadas", paskaitęs paskutinius pranešimus iš kovos lauko, pranešė, kad ginkluoti iranietų daliniai kovos lauke paklojo 200 Irako karių. Kitoje vietoje iranietai išmušė iš pozicijų prieš karius. Be to, iranietai pradėjo supti apie 2,000 Irako karių, įsiveržusių į Irano teritoriją. Chomeini pastebėjo, jog tai esanti tiktai operacijų pradžia. Chomeini prašė politikus nesikabinti prie krašto prezidento, kol jo priežiūroje vejamasis priešas iš Irano.

Buvo paskelbta, kad Chomeini ligonis, bet jo balsas buvo aiškus ir stiprus, jis labai gerai žinojo premjero Rajai vedamas intrigas prieš karius ir prezidentą Bani Sadr.

IRAKAS NETURI ŽINIŲ APIE MINIMAS KOVAS

BAGDADAS, Irakas. — Irako karo vadovybė neturi jokios žinios apie kovas, kurias minėjo mulla Chomeini. Galimas dalykas, kad toks pranešimas buvo reikalingas susilpninti prezidento Bani Sadr prestižą, bet jokių didesnių kovų su iranietais pastarųjų laikų nebuvo ir 200 Irako karių niekas neužmusė, sako oficialus Irako kariuomenės vadovybės pranešimas.

Irako kariai atsiėmė iš Irano Irakui priklausiusias žemes ir nesirengia iš jų trauktis. Irakiečiai dabar ten stūrinasi ir rengiasi gintis. Irakas yra pasiuntęs galingas jėgas į užimtas žemes ir nesirengia jų atiduoti. Irano kariai kelias atvejais puolė iranietų pozicijas Arabistano srityje, bet irakiečių iš laikomų pozicijų neišmušė.

Irakas yra pasiruošęs tartis su Iranu, jeigu Iranas pripažins Irakui tas sritis, kurias šachas Pahlevi atėmė iš Irako. Tada bus taika tarp abiejų valstybių.

— Liudininkų parodymu nustatyta, kad garsios artistės Mary Taylor Moore sūnus, 24 metų, spalio 14 dieną neatsargiai pasielgė su šautuvu ir buvo mirtingai sužeistas.

— Antradienį aukso uncija kainavo \$599.

KALENDORĖLIS

Sausio 7: Raimundas, Vendre, Gerstutis, Rutėnas.

Saulė teka 7:19, leidžiasi 4:36. Oras šaltas, snigs.

R. REAGANAS KALBĖJOSI SU LOPEZ PORTILLO

JUAREZ, Mexico. — Oficialiai buvo paskelbta, kad išrinktas JAV prez. Ronald Reagan pirmadienį susitiks su Meksikos prezidentu Jose Lopez Portillo ir pasikeis nuomonėmis keliais abi valstybės liečiančiais klausimais. Manoma, kad jiedu susitiks pačioje Meksikos sostinėje, bet paskutiniu metu pakeista susitikimo vieta. Meksikos prezidentas atvyko į Juarez miestą, esantį pačiame pasienyje, o R. Reagan atvyko prie Cordovas tilto, jungiančio JAV ir Meksiką, kur jo laukė prezidentas Lopez Portillo. Jiedu virš pusvalandžio kalbėjosi prie kitų pareigūnų, bet vėliau Meksikos prezidentas pasikvietė Reaganą pietų. Lopez Portillo pavasario išrinktą JAV prezidentą geriausia Veracruz žuvimi ir aptarė imigrantų klausimą, kuris turės būti nuodugniai svarstomas netolimoje ateityje.

Reaganas, žinodamas, kad Lopez Portillo mėgsta šautuvus, turi vertingą jų kolekciją, nuvežė specialiai jam užsakyta gerą modernų medžioklinį šautuvą. Po trijų valandų pokalbių ir įvairių iškilnių, Reaganas išskubėjo į Washingtoną.

BUVUSIO VIETNAMO KOLA- BORANTO TEISMAS

JEJENNE, N.C. — Kariuomenės stovykloje Camp Lejeune, N.C., vyksta buvusio Vietnamo belaisvio Robert Garwood teismas. Jis kaltinamas pagėmimu iš kariuomenės ir bendradarbiavimu su šiaurės Vietnamo komunistais.

Jo gynėjas adv. Robert Rollins teisme aiškina, kodėl jis pasidavė komunistų įtakai. Garwood buvo kankinamas, grasintas mirtimi ir taip jis neatlaikė, pasidavė komunistų "puppet". Jo nervai pakriko matant didant pietvietnamičių belaisvius. Advokatas patarė Garwood nepripažinti kalti, nes jis tuo laikui būvęs nenormalus, lyg pamišęs. Ji teisia penkių marinių prisiekusiųjų teismas. Jei pripažins kaltu, gali būti baustas kalėjimu iki gyvos galvos.

— Praeitą savaitę Kenijoje, Nairobi mieste, Norfolk viešbutyje sprogo bomba, kuri užmušė 14 asmenų. Manoma, kad bomba padėjo arabų aktyvistas Mohammed Akil. Išvykęs po sprogimo Sandi Arabijos lėktuvu, šiame žydų laikraštyje viešbutyje jis buvo apstipęs.

— Irane eina labai dideli ginčai tarp premjero Rajai ir prezidento Bani Sadr. Jeigu prezidentas nebūtų kariuomenės vadas, tai jis jau būtų netekęs prezidentūros.

Beveik kiekvieną dieną Amerikos spaudo mini Vytautą Gerulaitį — "Lietuvos liūtą", sėkmingai žaidžiantį tenisą su geriausiais Amerikos žaidėjais.

MRS. CHENNAULT PAKEITĖ SAVO PAŽIŪRAS Į KOMUNIZMĄ

BUVUSI GRIEŽTA PRIESKOMUNISTE GRĮŽO
Į SAVO TĖVYNĘ — KOMUNISTINĘ KINIJĄ

PEKINAS. — Kas galėtų patikėti, kad griežta prieškomunistė Anna Chennault, virš 30 metų kritikavusi komunizmą, paneigtų savo draugus ir išvyktų į komunistų valdomą tėvynę? Ji taip padarė.

Anna Chennault buvo Kinijos kilmę, ji — mandarinų dukra, palaikanti Čiang Kaišeko režimą. Laikė Antrojo Pasaulinio karo ištėkėjo už JAV aviacijos generolę Claire Chennault, buvusio aviacijos dalinio Flying Tigers vadu. Čiang Kaišekui pralaimėjus prieš komunistines jėgas, ji su savo vyru gen. Chennault atvyko į Ameriką ir pradėjo prieškomunistinę veiklą. Ją tęsė ir vyrai mirus.

Būdama respublikonių tautinių grupių taryboje, ji palaikė ryšius su daugeliu pavergtu tautų antikomunistais bei jų grupėmis. Visą laiką palaikė gerus santykius su tautinės Kinijos valdžia Taivane ir su Čiang Kaišeko šeimos nariais.

Sekmadienį Anna Chennault atvyko į Pekiną. Savo kalboje korespondentams ji pareiškė, kad reikia keisti pozicijas. Ji esanti pakankamai nuolanki naujoms žinioms ir pakankamai drąsi jas priimti. Gal būtų, ateis laikas keisti pozicijas. Sekmadienio rytą ji kalbėjo virš dviejų valandų su dabartiniu Kinijos valdovu Dengu Xiaopingu.

Kinai mėgsta vadinti amerikiečius popieriniais tigrais. Antena Chennault buvo tokia. Tuo tarpu kituose kovos frontuose irakiečiai ginsit laimėjimais.

GRAIKIJA PRIIMTA Į EURO- POS BENDRAJĄ RINKĄ

ATĖNAI, Graikija. — Pirmadienį Atėnuose buvo iškilmingai atšvęstas Graikijos priėmimas į Europos bendrąją ekonominę bendruomenę — Bendrąją Rinką. Ta proga premjeras George Rallis pasakė, kad šie metai yra labai svarbūs Graikijai. Graikai tikisi gerų rinkų savo vaisiams ir daržovėms.

Idomus yra vienas tos sutarties punktų. "Jeigu Graikija pasidarys diktatūrinė valstybė, tai ji bus išbraukta iš Europos Bendrosios Rinkos narių tarpo". Todėl premjeras ir pabrėžė: "Bet koks pasikėsintojas pasidaryti Graikijos diktatoriumi, turi pirmiau rimtai apie tai pagalvoti."

— Rene Paul, 53 metų, gyvenantis Repentigny, netoli Montrealo, nužudė savo 35 metų žmoną ir ekturis vaikus — 12 ir 9 metų dvi poras dvynukų, ir pats save. Kaimynas, kuris buvo Paul šeimininkas pakvietęs sekmdienį pietų, jų nesulaukęs nuėjo pažūrėti kur jie yra. Per virtuvės langą pirmiausia jis pamatė žmonos lavoną ir pranešė policijai.

— lengvai apgynė savo pozicijas prie Abadano. Iraniečiams vis nepavyksta tinkamai organizuoti ir atgauti šios srities. Tuo tarpu kituose kovos frontuose irakiečiai ginsit laimėjimais.

HUA GUOFENGAS NETEKO GALIOS

PEKINAS, Kinija. — Hua Guofengas, Mao Cetungo parinktas būti jo įpėdiniu, pats nepasijuto, kaip jis neteko galios ne tik kariuomenėje, bet ir partijos vadovybėje. Praeitą savaitę susirinko atsakingi partijos vadai ir partijos pirmininku paskyrė Hu Jaobangą. Hua Guofengas, patyręs apie planuojamas pakaitas, visai neatėjo į partijos pasitarimą ir į suruoštą arbatėlę. Visiems buvo aišku, kad jis jau buvo paliktas be jokios galios.

Mao Cetungas, prieš mirdamas, paskyrė tuometinį vidaus reikalų ministrą Hua Guofengą ne tik Kinijos premjeru, bet ir vyriausiu Kinijos ginkluotųjų pajėgų viršininku bei komunistų partijos pirmininku. Nelaimė jam užtraukė Džiāng King, Mao Cetungo našlė, pradėjusi rudi perversmą prieš Hua valdžią. Jis paprašė vyriausio karo vadą pagalbos. Tas pirmiausia suėmė visus keturis "gengsterius", ruošiusius perversmą, ir tuojau pakvietė Teng Hsiao pingą vicepremjero pareigoms. Jis sutiko būti vicepremjera tokiomis pačiomis sąlygomis, kokiomis jis dirbo prie Čou Enlajaus. Tengas neužilgo užmezgė ryšius su provincijų karo vadais ir tapo tikroju krašto valdytoju. Kariai pasitokie gen. Tengui, o ne partijos nariu Hua Guofengui.

HU JAOBANG — NAUJAS PARTIJOS VADAS

PEKINAS, Kinija. — Šiandien visiems aišku, kad nauju Kinijos komunistų partijos vadu yra Hu Jaobang, ilgus metus buvęs Kinijos komunistinio jaunimo vadas. Kinijos komunistai nemažai girdėjo apie Hu Jaobangą, bet užsieniečiai jo niekada nematė. Nė vienas užsienio diplomatas, pralaidęs Pekine kelio mėnesių, Jaobangą niekad nesutiko.

Patį Hua Guofengą netikėjo, kad Jaobang kada nors imtųsi komunistų partijos pertvarkymo darbo. Jis manė, kad Jaobangas važinėdavo po kraštą jaunimo organizavimo reikalais, bet jis visą laiką tvarkė partijos knopas. Tik tai paskutinėmis dienomis Hua patyrė, kad Jaobang pertvarkė visą komunistų partiją.

ZINIOS IS LIETUVOS PASIUN- TINYBES WASHINGTONE

Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1981 metų proga JAV Prezidentas ir ponis Carter, viceprezidentas ir ponis Mondale, Valstybės sekretorius ir ponis Mulroney, Protokolo šefas ir ponis Valdez, Washingtono mairoras ir ponis Barry, eilę senatorių ir kongresmanų su žmonėmis atsiuntė sveikinimus, linkėjimus Lietuvos atstovui ir poniai Bačkienai, kurie irgi pasiuntė sveikinimus bei linkėjimus aukštesiems sveikintojams.

Svenčių proga p.p. Bačkiai taip pat pasiekė sveikinimus bei linkėjimus su keliasdešimt valstybių ambasadoriais ir jų žmonėmis.

Howard H. Baker, Jr., išrinktas 97-ojo Kongreso Senato daugumos pirmininku

ATSTOVŲ RŪMŲ PIRMININKAS O'NEILL PRIZADEJO
BENDRADARBIAUTI SU RONALD REAGANU

WASHINGTON, D.C. — Senatą ir Atstovų Rūmai pirmadienį pradėjo organizacinį darbą, kad galėtų tinkamai pasiruoti įstatymų leidimui.

Senatas savo daugumos pirmininku išrinko Tennessee senatorių respublikoną Howard R. Baker, Jr., o mažumos vadu išrinktas Robert C. Byrd, W. Virginijos demokratas. Senatą sudaro šimtas senatorių. Respublikonai turės 53 senatorius, o demokratai — 47. Skirtumas nedidelis, bet respublikonai gavo Senato vadovybę. Respublikonai Senate buvo mažumoje 26 metus, bet per paskutinius rinkimus jie atsigavo ir tikisi praveisti kelis respublikoniškus įstatymus, kurie galėtų būti naudojami kraštui.

Kaip sen. Baker, taip ir sen. Byrd pareiškė, kad jiedu pasidėjo bendradarbiauti su Reagano administracija ir Senato dauguma. Senatorius Byrd rado reikalo pabrėžti, kad demokratų nedarys didelių klaidų respublikonų parinktam Valstybės sekretoriui gen. Haig patvirtinti aukštesiems pareigoms.

Truputį kitas buvo Atstovų Rūmų pirmininko Thomas P. O'Neill pareiškimas. Atstovų Rūmų pirmininku jis buvo išrinktas 234 balsais, o prieš pasakė 183 atstovai, priklausantys respublikonų partijai. Pirmininkas O'Neill pareiškė, kad jis bendradarbiaus su naujai išrinkta administracija.

Respublikonai tuojau pasiūlė Atstovų Rūmams padidinti respublikonų skaičių komitetuose. Jie aiškino, kad krašto gyventojų dauguma pasisakė už respublikonus, todėl respublikonų skaičius galėtų būti didesnis renkamose komitetuose. Šiuo reikala daugiau pasiūlymų nebuvo. Demokratai tuojau pasiūlė balsuoti. Du šimtai trisdešimt keturi balsais buvo atmestas šis pirmas respublikonų pasiūlymas.

Atstovų Rūmuose, per šios kadencijos rinkimus, į vakuojan-

PERTVARKOMA ČIKAGOS POLICIJA

Čikagos policijos superintendentas Richard J. Brzezczek pirmadienį pareiškė, kad policijos departamente bus didelių pakeitimų. Ypatingai pakeitimai paties jautriausio miesto policijos detektyvų poskyry.

Darant pakeitimus ir naujus paskyrimus, bus pakelti ir aukštesnius laipsnius 105 pareigūnai: 10 kapitonų, 20 leitenantų ir 75 seržantai.

— Lenkijos armija yra pasiruošusi kovoti prieš visus įsiveržėlius, iš Rytų ar Vakarų, parašę pirmadienį komunistų partijos laikraštis. — Kariuomenė yra pasiruošusi ginti aukščiausias vertybes, kaip krašto nepriklausomybę, sienų neliečiamumą ir socialistinę politikos sistemą, — rašo laikraštis "Trybuna Ludu".

— 25 metų kubitis Beltran Julio Perez sulaukėtas už nužudymą 28 metų Silvio Cuni, Fort Chaffee, Ark. Jie ginčijosi dėl foto aparato.

— Tengas Hsiao pingas patarė nedaryti Hua Guofengo ir jo neteisti.

Čias vietas respublikonai pravedė daugiau narių negu demokratai, bet vistiek jie dar liko mažumoje.

Atmetus respublikonų pasiūlymą, tuojau buvo išrinkti Atstovų Rūmų komitetai.

Is viso, praėjo lapkričio rinkimai įnešė didelių pakeitų. Atstovų Rūmuose pasikeitė 73 atstovai, o Senate pasikeitė net 18 senatorių. Senate respublikonai laimėjo 12 naujų vietų, todėl jie ir tapo valdančia dauguma.

Vakar iš Meksikos grįžo Ronald Reagan. Jam pirmiausia rūpėjo pasimatyti su Thomas P. O'Neill, Atstovų Rūmų pirmininku. Reaganas žino, kad privaleisti bendrą kalbą su atstovais. Ką jiedu kalbėjo, tuo tarpu nepaskelbta, bet manoma, kad jiedu bandė rasti bendrą kalbą keliais pagrindiniais klausimais.

Ronald Reaganas pirmadienį praleido tris valandas su Meksikos prezidentu Jose Lopez Portillo. Jiedu susitiko Meksikoje, bet visai netoli sienos. Reaganas nuvyko į pasienį ir nužingsniavo į Juarez miestą. Ten jo laukė Meksikos prezidentas Lopez Portillo. Meksikiečiai buvo paruošę saugią vietą pasitarimams. Kaip prezidentas Lopez Portillo, taip ir Reaganas tvirtina, kad aptarė kelis svarbius klausimus. Reaganas pažymėjo, kad jis oficialiai dar nėra Amerikos prezidentas, todėl jo pasitarimai yra daugiau informacinio pobūdžio.

Howard Baker (R)

Senatorius Howard Baker Jr. išrinktas respublikonų daugumos lyderis.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVICIUS

Progresas

Lietuvoje, vis įkūrus kolchozus, politruka daug pasakojo apie didelį progresą Rusijoje. Kaimiečiai šio žodžio nesuprato ir todėl išsiuntė delegaciją pas politiką. „Draugas Sialinas geriausias tai išaiškinti“, — nusprendė jie.

Siųp taip gavę leidimą, delegacija prisistatė Stalinui. Stalinas, norėdamas geriau išaiškinti, priėjo prie lango ir pamatė gatvėje važiuojant vieną automobilį. „Žiūrėkite, draugai. Čia važiuoja vienas automobilis. Kada čia važiuos ne vienas, bet dešimtis automobilių, tai ir bus progresas“, — Priėjo prie kito lango ir pamatė važiuojant traktorių. „O čia važiuoja vienas traktorius. Kada važiuos dešimtis, tai bus progresas“.

Grįžus į Lietuvą, jie susirinkusiems kaimiečiams irgi panašiai norėjo paaiškinti. Priėjo prie lanko, bet jie nematė nė vieno automobilio, tik tolumoje — ejo elgeta, apsikabinęs tarbomis. Delegacija ir aiškina: „Žiūr-

ėkite, ten čia vienas ubagas; kada ten eis ne vienas, bet dešimtis ubagų, tai ir bus progresas“. Priėjo prie kito lango ir pamatė tolumoje ne traktorių, bet lydinčią mirusį į kapus. „O čia neša vieną karstą; kada čia neš ne vieną, bet dešimt karstų, tai ir bus progresas“.

Vienas kaimietis, gyvenęs Kanadoje, ir būdamas truputį raudonas, panorą patį įsitikinti, koks didelis progresas dabartinėje Lietuvoje, nuvažiavo ten.

Jam grįžus, jo draugas ir klausia jo, koks ten tas progresas. Grįžusis ir aiškina: „Žinai, brolyti, progresas labai didelis. Žinai Plumpių dvarą, kur mudu jaunystėje ne kartą ten esava medžioję. Tais laikais pas to dvaro kumečius buvo galima užtikti utelių. Perėjus per kelias šeimas buvo galima kokias rieškučias ir surinkti, bet dabar brolyti, neklausk, ten jų galima jau seikėti gorčiais.“

Ar tai ne progresas?
A. B. (Sietynas)

IS KO PAZINSI KRASTĄ?

Brežnevas ir Kosyginas nutarė pavažinėti po sau artimus kraštus traukiniu ir atlikti kai kuriuos valstybinius reikalus. Po ilgesnio važiavimo, Kosyginas klausia Brežneva:

— Per kurį kraštą dabar važiuojame?

Brežnevas iškiso ranką pro traukinio langą, vėl įtraukė ir trumpai pasakė:

— Per Rytų Vokietiją.

Po kuro laiko, atsisėdus korduoti, klausia iš Kosyginas, per kur dabar važiuoja. Brežnevas vėl iškiso ranką pro langą ir pasakė, kad per Lenkiją. Atlikus įvairius reikalus, vėl traukiniu traukia per kraštą.

Kur dabar esame? Ar jau važiuojame per Rusiją? — pasiteiravo Kosyginas. Brežnevas vėl iškiso ranką pro langą.

Per Rusiją, — patvirtino. Galų gale Kosyginas nustebęs paklauso:

Is kur taip gerai žinai, drauge Brežnevai, tik ranką pro langą iškišęs?

Kai pirmą kartą iškišau — pabačiavo į ranką, tai buvo Rytų Vokietija, antrą kartą — apspioję: Lenkija. O trečią kartą — numovė laikrodį...

PASLAPTIS

Televizijos inžinierius iš Sovietų Sąjungos kelis kartus prašė iš didžiausios emigruoti į Izraelį. Vis jį neduodavo vizas. Pavyko galų gale jam susisiekti su aukščiausiu KGB viršininku. Tad ir pasiteiravo, kodėl jo neišleidžia iš Sovietų Sąjungos.

Tu esi televizijos inžinie-

rius ir žinai daug mūsų technologijos paslapčių, kurias gali išduoti kapitalistams, — pasakė jam viršininkas.

— Kokias paslaptis aš galiu išduoti amerikiečiams, kai mūsų technologija yra mažiausia 15 metų nuo jų atsilikusi? — tarė jam inžinierius.

Tai čia ir yra pati didžiausia paslaptis, kurią gali išduoti amerikiečiams, — sušuko saugumo viršininkas. (N. L.)

Geriau gyventi

Tulas skolas Mackintosh nusprendė baigti savo gyvenimą. Nuėjęs į vaistinę, paprašė už kvoteį nuodų.

Turiu mažiausia už dolerį, atsakyta jam.

Tai labai brangu, aš geriau gyvensiu.

Ten pat nesioja

Jūsų veidą esu matęs kur tai kitur.

Klaidu. Taip negalėjo atsitikti.

— Bet aš esu tikras...

Ne, tamsta. Gal buvo kas kitas, nes aš savo veidą visad nesioju toj pačioj vietoj.

Ne taip blogai

Girdėjau, kad jūsų kambaryje kas tai stengė ir rėkė.

Tai aš grojau smuiku.

Atėd. Dievui, manau, kad aš kas nors brandu užsmaugli.

Vaikinas: — Anuolėli mano, tu nesėdi man širdį.

Mergina: — O tu pasieki dar toliau...

Bijosi

Vieną pilietį užpūdo žiaurus banditas.

— Gerbiamausi, neatimk iš manęs paskutinio dolerio. Žmona man nuraus plaukus, jeigu grįšiu be pinigų.

Banditas: — Tą patį atsitiktų ir su manim.

Ne jos vaikas

Skotas, paveziojęs kūdikį parke, grįžta namo. Žmona ant jo užsiūpolia:

— Ką tu padarei? Išmainiai parke kūdikius.

— Taip, bet aš paėmiau geresnį vežimėlį.

Kalnuose

Ji: — Kaip sunku lipti į kalną! Arklys arba asilas daug pagelbėtų.

Jis: — Tai atsirenk į mane, brangioli.

Pelių daina

Švedė dainininkė Lile Svell įdainavo plokštelėje dainą „Aš nebijau pelių“.

Dabar ji nebeapsigina pelių: gerbėjai įkūša įai savo lėkonių pelyčių pro plyšį laisksam įmes- ti duryse ir pro langus.

Magaryčios

• Kadaisė federalinė valdžia savo biudžetan prašė \$64,000 už tyrinėjimą apie žmogaus pasipriešinimą gundymui. Virginijos kongresmanas Howard W. Smith, kritikuodamas valdžią dėl išlaidumo, pareiškė, kad Adomas ir Ieva šį klausimą išsprendė tik už vieną obuolį.

• Vėntura, Cal. teismas priėmė iš pucsuos restorano saviuoko \$18,000 vienam gydytojui ir vienam advokatui dėl to, kad jis juos neįleido į savo restoraną be kaklaraščių, kuris yra vytiško šovinizmo ženklas.

• Kadaisė Li tuvoj buvo moterain moteris, bet nieko gero nesukūrė. Tik Salj Semerj reiki- kėjų išskirti už nostalgiską eilė- raštį apie geležinkelio stoties budėtoją:

I tuščią peroną,
Kai žiburyš saulės atvėso,
Kepurė raudona
Išėjo sutikti ekspresso.
Ir stovi žmogus,
Kurs užmigti neprivalo
Ir žiūri į bėgius,
I blizgančias juo tas metalo...

Šiga Pašilytė

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Laimingų Naujų Metų, Tėve! Atrūdai linksmai nusitei- kęs. Gal kokią našliukę įsimy- lejai?

— Tu, Maikeli, iš manęs nes- ljuok. Aš rimtai šneku ir apie rimtus dalykus, pavyzdžiui, apie meilę.

— Tai sveikinu, Tėve.

— Palauk, paklausyk! Dievas prisakė mylėti savo artimą taip, kaip myli save.

— Man rodos, kad Dievas ne- pagirtų tokio žmogaus, kuris myli tik save.

— Orat, Maiki. Pasakyk tu man, kodėl Sovietų Sąjungoje draudžia tikėti Dievu, draudžia nedaryti to, kas yra kilnu, gar- binga. Žmogaus sąžinės balso neleidžia viešai kalbėti.

— Žinok, Tėve, kad komuniz- mas yra pati didžiausia žmoni- jos nelaimė ir gėda. Komuniz- mas kultūringąjį pasaulį bando grąžinti į pagonių laikus, į ver- giją. Vergija jau dabar įvesta užgrobtuose ir pavergtuose kraštuose. Maskvos „imperato- riui“ net diplomatus už hostės vedžioja. Jėgu jiems priemen- na kolonizacija, tai jie rėkia: „Jūs kišatės į mūsų vidaus rei- kalus...“ Sovietai čiulpia pinig- us, iš užsienyje gyvenančių giminių, kurie siūnčia dovanė- lių saviesiems. O tie, kurie bando pasipriešinti išnaudotojų sis- temai, tai tokius greit sutvarko.

Iš anksto yra paruoštos psichiat- rinės institucijos, Sibiras, o kai kokių laimingų pasiūnčia tie- siai į „dangų“... Tai matali, Tė- ve, kokius laimėjimus soviet- nis komunizmas žmonėms atne- še. Suktybėmis, gudrumu pri- silažo ir prie kai kurių mūsų veiksmų, turiamų kultūrinio bendradarbiavimo pretekstu, kai vieni važiuoja į Madrido

konferenciją, tai kiti — į Kari- bų salas piknikauti... Dar ir aš norėjau važiuoti į Lietuvą ap- lankyti savo giminių atžalyną. Bet, žinai, Tėve, bijau važiuoti. Gal prisikabinti su visokia pro- vėkacija, tai nē nepajusi, kai laive apstatys savo demoniško- mįs piñklėmis, kaip jau daugelį apstatė. Matai, dailininkas V. K. Jonynas gudrus kaip lapė, o vis dėlto patalia pagarsėjo. Net lauždamas duonos riekę, dėkojo už visokias malones, žinoma, okupantams.

— Tu, Maiki, gerai šneki, bet aš noriu dar užbėgti pas And- riejų liežuvį nuplauti. Žinai, kad dr. J. Adomavičius visiems pa- taria liežuvius plauti.

— Tu tėve, nesupranti dr. Adomavičiaus recepto. Jis nesa- ko, kad liežuvį reikia plauti al- koholiu. Jis nē išsigerit leidžia tik porą cerkukų per melus.

— Bet alkoholis geras disin- fektantas, Maiki. Ar matėi, kaip kaukėjai kulkas traukia? Užku- ria ugnį, įkaitina peilį, duoda gėrę porciją šnapso išgerti ir... bematant kulka išima. Kažkur skaidičiau, kaip senovėje dantį traukdavo. Visų pirma su kūju duoda per pakausį. Kai pacien- tas nuvirsta, tada po kiek laiko atsisibunda ir suranda, kad dan- ties burnoje jau nėra.

— Šito aš dar negirdėjau, Tė- ve, bet man dantį ištraukė visi neužmarintą. Velnis manęs ne- griebė, tik tai išbėgęs iš daktar- o ofiso ant pievelės račiausi iš skausmo kaip užmintas kir- minas.

— Na, tai laimingų tau Nau- jū Metų, Maiki. Susitiksiu su tū- tais metais.

— Gerai, Tėve. Tik tai neplauk savo liežuvio taip dažnai.

MEDICINISKA PASAKA

Kartą kirtosi įpykė
Kūno organai žymiausi,
Kur ir ką yra atlikę:
Kas iš jų visų svarbiausias.

— Ašei bosas, — pilvas šaukė,
— Maitinu kiekvieną dalį,
Mono sultys gysloms plaukia,
Tai širdis pavirtinti gali.

Rankos, kojos ir galvė
Nusileisti nenorėjo.
Kad būsuojančio vietelę
Kitas kas paimti turėjo.

It la gineč netikėtai
Lg grūstintis koks nutrankė.
Net išvirto tryš šakietai,
Aidas ejo per palaukė!

Tai čia ašei — apatinė,
Prisistatė balsingoji.
Atsiliepiu paskutinė —
Aš bosienė galingoji.

Oraganai silpyko laisvai,
Tad išriso besinegė.
Sveikinti tūto garbiai,
Vg vestuvėse piktumėsi.

Isakė jai tylėti, H O d J I
Nesileisti jokių apl...
Lengviau gauti, kaip išlaikyti.

bet jiems teko greitai gailėtis,
Kai nebylėt toji tapo.

Silpo organai kasdieną,
Kentė negalią tą kliaiką
Ir pamatė, kad bosienė
Smeigėnų visai nerėkia.

Ali Wood (Sietynas)

Nori pamatyti

— Kodel bobutė miega užsi-
lėjusi akinius?

— Tur būt, nori pamatyti, ka-
ji sapnuoja.

— Brangioji, bučiavimtis tai
yra šmeižs kalba.

— Tai ko lauki? Sakyk ką nors.

— Ką tamsia vartoji, kai vi-
kada čiudai?

— Sešias nosines į dieną.

Daugiau kaipuoja

— Ką? Tamsia šūlai man tik
penkis dolerius už šį paveikslą?

— Drobė kainavo man daugiau,
— Bet tuomet ji buvo nauja.

PIRTIS

Kalbama, piliečiai, Amerikoje pirtys puikios. Ten, pavyzdžiui, pilietis atvažiuos, sumės baltinius į atskirą dėžę ir eis sau praustis. Netgi nesirūpins — girdi, jei žūtų ar pavogtų, numeriuko net nepasiims.

Na, gal kuris nenorama amerikietis pirtininkui ir pasakys:

— Gut bai, vadinasi, turėk akį.

Tatai ir viskas.

Amerikietis, šis išsipraus, sugrįš, o jam švarius baltinius paduoda — išskalbus ir išprosytus. Apatinės kelnės, veizėk, baltinės už sniegą. Susiūta, suprosyta. Gyvenimėlis.

O mūsų pirtys taip pat nieko sau. Bet blogesnės. Nors taip pat praustis galima. Mums tikrai numeriukų bėda. Praėjusį šeštadienį nuėjau aš į pirtį (nevažiuosiu gi, pagalvojau, į Ameriką), duoda du numeriukus. Vienas baltiniams, antras paltui su kepure.

O nuogaš žmogus kur numeriukus dėsi? Tiesiog sakant, — nėra kur. Kišenių nėra. Aplinkui — pilvas ir kojos. Gyva numeriukų nelaimė. Prie barždos nepri- riši. Na, prisirišau aš po numeriuką prie kiekvienos ko- jos, kad vientū žygiu nepamesčiau. Įėjau į pirtį.

Numeriukai nūnai į kojas tekšlena. Liūdna vaikš- čioti. O vaikščioti reikia. Reikia gi praustuvės. Kuris gi prausimos be praustuvės? Gyvas griekas. Jieškau praustuvės. Žiūriu, vienas pilietis iš trijų praustuvių prausiasi. Vienoje stovi, antroje makaulė muilina, o trečiąją kaire ranka prilauko, kad nenuždžiatų. Trečią- ją praustuvę ašena trauktelejau, norėjau be kita ko ją pasiimti, o pilietis neišleidžia.

— Tu gi čia ką, — sako, svetimas praustuvės vagi? — Kaip dėsiu tau praustuvę į tarpuką — ne- pasidžiaugsi.

Aš sakau:

— Ne caro, sakau, režimas praustuvėmis svaidy- tis. Koks egoizmas, sakau. Reikia gi, sakau, ir kitiems nusiprausti. Ne teatre, sakau.

O jis nugara atsikus ir prausiasi.
„Nestovėsiu gi, — manau, — ant jojo dušios. Niū- nai, manau, jis tyčiomis tris dienas prausis.“

Paėjau toliau.

Po valandos žiūriu, kažkuris dėdė užsižiopsėjo, iš- leido praustuvę iš rankų. Muilo pasilenkė ar užsisvajoj- jo — nežinau. Tikrai aš tąją jo praustuvę pa- siėmiau.

Dabartės ir praustuvę yra, o sėstis nėra kur. O stačiomis praustis — koks gi prausimos? Gyvas griekas.

Gerai. Stovėdamas stoviu, laikau rankoje praustu- vę, prausiuos.

O aplinkui, svietai margas, visuotinasai žlugtas vyksta. Vienas kelnės veleja, antras apatinės trina, tre- čiasis dar kažką suka. Ir toks triukšmas iš žlugto — nėra noro praustis. Negirdėt, kur muiluoji. Gyvas griekas.

— Tegū juos, — manau, bala. Namie pabaigsiu.

Einu į priešpirtį. Išduoda pagal numerį baltinius. Žiūru — viskas mano, kelnės ne mano.

— Piliečiai, — sakau. — Manųjų skylutė buvo čia.

O šių anava kur.

O pirtininkas sako:

— Mes, sako, prie skylučių nestovim. Ne teatre, sako.

Gerai. Aunuos šias kelnias, einu palto. Palto neiš- duoda — reikalauja numeriuko. O numeriukas ant ko- jos pamirštas. Reikia išsivilkti. Nusiviau kelnias, jieš- kau numeriuko — numeriuko nėra. Popierėlis nusiplo- vė. Duodu pirtininkui virvelę — nenoiri.

— Pagal virvelę, — sako, — neišduoda. Taip, sako, kiekvienas pilietis prisikarpys virvelių, — paltų nepri- siganysi. Palauk, sako, kai publika išsiskirstys — iš- duosiu, kas liks.

Aš sakau:

— Brolužėli, o jei staiga pasilikis šlamštas? Ne tea- tre gi, sakau. Išduok, pagal žymės. Viena, sakau, kiše- nė sudrįskus, antrosios nėra. Kas dėl sagų, tai, sa- kau, viršutinė yra, gi apatinės nenumatoma.

Vis dėlto išdavė. Ir virvelės nepaėmė.

Aš apsilvilkau, išėjau į gatvę. Staiga prisiminiau: muilą aš nepaėmiau. Sugrįžau vėl. Apsilvilkusio ne- leidžia.

— Nusivilk, — sako.

Aš sakau:

— Aš, piliečiai, trečiu kartu negaliu vilkintis. Ne teatre, sakau. Išduokit, sakau, nors muilo vertę.

Neduoda.

Neduoda — nereikia. Nuėjau be muilo.

Žinoma, skaitytojas gali susidomėti: kuri tātai bū- tų pirtis? Kur ji? Adresas?

Kuri pirtis? Paprastoji. Kuri už griveną.

(M. Zoščenko, Satyrinės Noveles. 200 psl.,
kaina \$2. gaunamos Naujiene.)

Lietuvos valstybės pradžios beiškant

(Tęsinys)

Ir didingi lietuvių karo žygiai liudija apie priešmindauginės Lietuvos valstybės buvimą. Pagal seną rusų epą "Slovo o pulku Igorove" (D. Lichačev, Moskva, 1950), lietuviai 12 amž. narsiai kariavo už Dauguvos su rusų kunigaikščių Izaslav. Rusų kronikos mini, kad 1169 m. lietuviai vadovaujami Skirmanto, sumušė rusus prie Pinsko, Lietuvos metraštininko Henriko lūpomis: "lietuviai savo karo žygiais baigino kaimynines tautas". Prof. M. Kolovici (17-64) tvirtino: "Tuo laiku ir beveik ligi totorių įsiveržimo mes pastebime daug kartų lietuvių puldinėjant Pskovo, Naugardą ir net Tverės vietoves. Taip toli i rusų sritis įsibrauti lietuviai kitaip negalėjo kaip tik per Gudiją, vadinasi, čia jie buvo savo žmonės, nes kitaip negalėjo imtis tokių drąsių žygių".

Prof. dr. J. Ochmanskis (24-35) konstatavo: "Jau 1183-84 m. žiemą pskoviečiai sunkiai kovoję su lietuviais. 1201-1236 m. lietuviai padarė nemažiau 40 karo žygių, iš kurių 22 prieš vochečius Livonijoj, 14 prieš rusus ir 4 prieš lenkus". Dr. J. Totoraitis (41-19) pažymi: "1200 m. lietuviai perėję per Polocko kunigaikštiją, nuvyko į Novgorodo sritį... 1203 m. lietuviai kovojo prieš Černigovo kunigaikštius anapus Dniepro". Prof. P. Golubovskis (8-297) teigė: "Dar 1206 m. Lietuva kovojo Smolensko žemėj". Prof. dr. H. Paszkiewicz (25-334) pabrėžė: "Lietuvių kariuomenės, kurios 1225 m. įvygiavo į Naugardą, buvo tokios didelės, jog nieko panašaus nėra buvę nuo pasaulio pradžios, kaip kronikos tvirtino".

APIE LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO TĖVĄ

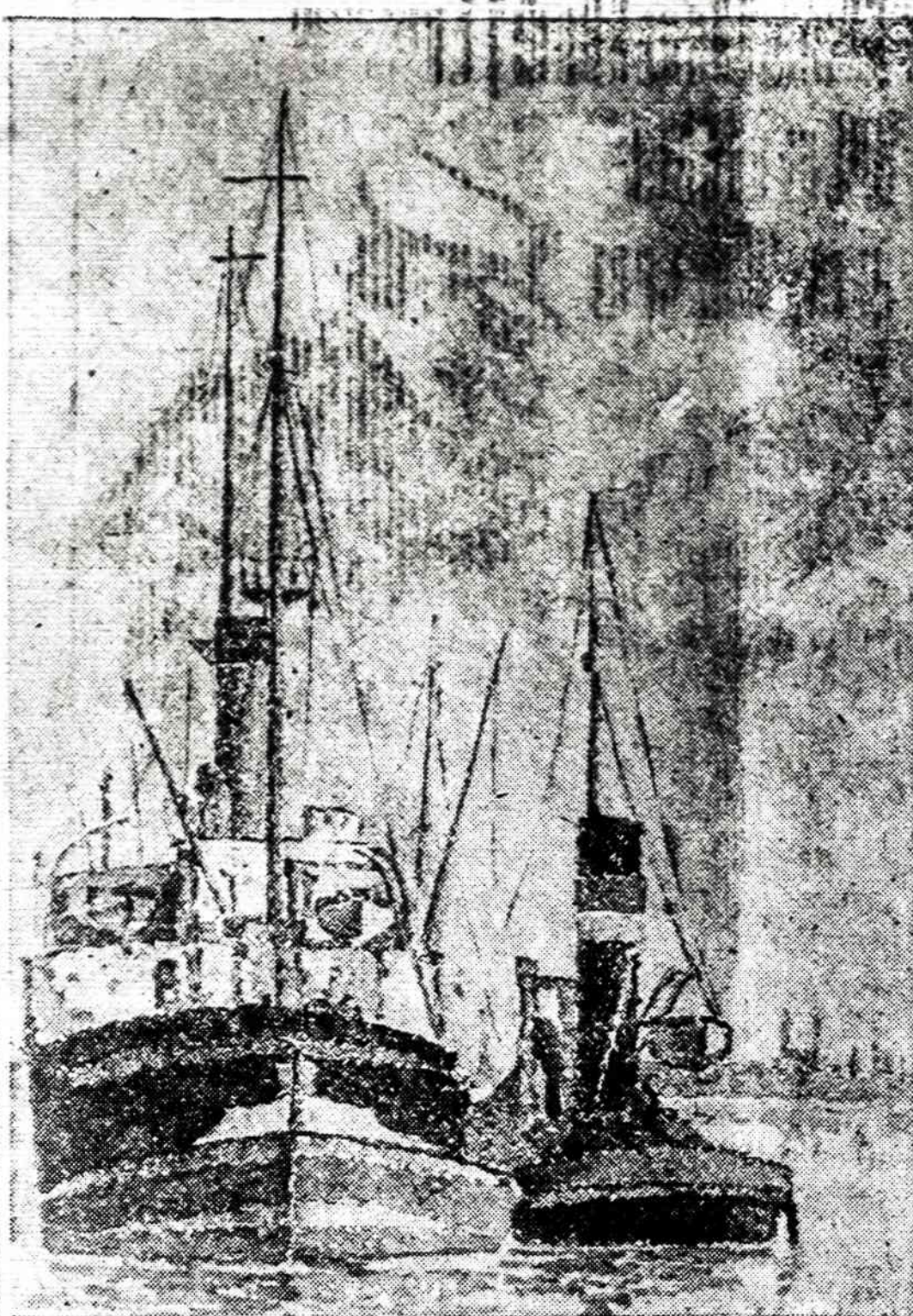
Livonijos eiluiotoji kronika (Reimchronik, I, 630) rašo apie Mindaugą tėvą: "Vater was ein konic gros. Bie den Ziten (Zei-

ten) sinen genos mochte man nicht vinden". — Jo (Mindaugo) tėvas buvo didelis karalius ir tuo laiku nebuvo jam lygaus. K. Skirmunt (32-4) nurodė: "Zemaičių pasiuntinių pirmininkas Trainaitis šiaip kalbėjo jam (Mindaugui): "Tavo tėvas buvo didžiojo karaliumi ir tuose laikuose neturėjo sau lygaus (Scrip. rer. livonicorum Reimchronik), visgi valdovas ir politikas Mindaugas pirmuosius viešpatavimo pamatus rado jau padėtas". Prof. A. Rimka (30-20) pareiškė: "Vad. rymiuotoji Livonijos kronika, kuri Mindaugą vadino galinguoju Lietuvos karaliumi, kalbėdama apie Mindaugą tėvą, vadina jį galinguoju Lietuvos valdytoju, kuriam niekas kitas prilygti negalėjo". Istorikas R. Batūra (Lietuvos Mokslo Akademijos darbai, 1966, 153 p.) mano, kad Vilnius ne tik buvo Lietuvos karaliaus Mindaugo sostinė, bet jau Mindaugo tėvas valdė Lietuvą iš savo krašto centro, Vilniaus.

LIETUVOS VALDOVAS RINGAUDAS (RINGAUDAS)

Visų pirma tenka pastebėti, jog šis vardas nevienodai rašomas: vieni rašo Rimgaudas, o kiti — Ringaudas. Bet, gal būt, geriau vadinti Ringaudas, kaip seniau buvo linkstama manyti ir dabar praktikuojama naujagimiu duoti vardą Ringaudas.

Lenkų metraštininkas M. Bielski (Kronika Polska) Mindaugą tėvą laiko Ringaudą. Prof. Ig. Jonynas (12-48) pareiškė: "Bychovco kronika tokiu paskatinusi suburti ir paduoda Mindaugą tėvą Ringaudą, sujungusį savo valdžion Lietuvą. Vienoj vietoj Bychovco kronika dar nurodo, kad Rimgaudas yra ties Mogilno sumušęs rusų ir totorių kunigaikštius. Ir tai tvirtinama visai teisingai, nes joki istoriniai šaltiniai nenurodo kito asmens, kuris anuo metu atitiktų Livonijos kronikos paminėtam bei api-

Klaipėdos uostas 1931 metais
(Teofilio Petraičio piešinys)

būdintam Mindaugo tėvui, kaip šiam prilygo Rimgaudas savo galia.

Tad bešališki istorikai: prof. V. Danilevič (6-134), prof. A. Benediktson (4-126), dr. G. Stokrovič (36-10), prof. dr. V. Antanovič (1-25), dr. F. Tetzer (40-36), prof. dr. J. Ochmanskis (24-39), O. Kessler (19-42), dr. V. Gaigal (7-33), dr. V. Jungter (14-87), prof. dr. H. Paszkiewicz (Dzieje Ziemi Wielkiego Księstwa Litewskiego, 1953 49 p.), prof. dr. V. Sruogienė (34-77), dr. E. Seraphin (Liv. Gesch.), J. Wronka, M. Strykowski, prof. H. Montfort ir visa eilė kitų, kurių čia neįmanoma išvardinti, Mindaugą tėvą laiko Ringaudą.

Kronikinis M. Strykowski (Kronika, I 6) Ringaudą (Ringaudą) laiko Lietuvos didžiojo kunigaikščiu. Latvių istorikas K. Stalsans (35-61) tvirtino, jog lietuvių valdovas Ringaudas valdė dideles sritis ir net prilygė prie Lietuvos nemažai rusų (stačiatikių) valdytų plotų, kuriuos seniau slavai buvo užgrobę iš lietuvių. Daugiau apie jį dėstoma istorikų:

1) Dr. J. Totoraitis (42-51): "Jo (Mindaugo) tėvas (Ringaudas) viešpatavo pabaigoje 12 amž. ir pradžioje 13 amž."

2) Prof. dr. P. Penkauskas (27-81): "Ringaudas, Algimanto sūnus, suvienijo Lietuvą į vieną didelę valstybę (P. W. Kolowicz "Historia Lituanica, I")."

3) Prof. O. Turčinovič (43-73): "Prie Ringaudą Algimantaičio Lietuvą sudarė plačią valstybę, padėdama pirmą kartinį akme-

nį ateities galybei".

4) Dr. A. Bossin (5-19): "Didysis Lietuvos kunigaikštis Ringaudas valdė pagonišką kraštą".

5) Dr. Kraemer (18-13): "Pirmasis valdovas, kuris pajėgė daugelį lietuvių sričių pajungti po savo valdžia buvo Ringaudas".

6) Dr. W. Gaigal (7-33): "Lietuvių didysis kunigaikštis Ringaudas užvaldė Gudiją, apimdams Polocko, Vitebsko ir Smolensko sritis. Jo sūnus Mindaugas 1239-1263 M."

7) Dr. V. Jungter (14-86): "Ringaudas buvo protingas, energingas asmuo, kuriam kraštas turi būti daug dėkingas". (Bus daugiau)

• Sietynas, lietuvių pensininkų žurnalas, 6 numeris. Išėina keturis kartus metuose — metų sezonais. Vieno sąsiuvinio kaina: \$1.00, metams \$4.00. Leidžia Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas. Redaktorius P. Enskaitis, administratorius A. Mingėla. Adresas: "Sietynas" P. O. Box 1046, Hamilton, Ont., Canada, L8N 3R4.

Žurnale telpa Rūtos. K. Vidžių nienės pirmą premiją gavusi hovelė, Seno Kiličiaus mintys, Bernardo Naujalo Gamtoje pasivažiavus ir kiti.

— Izraelio premjeras Begin labai džiaugėsi, kad dr. Kissingeris jį aplankė ir daug papasakojo apie pastangas įvesti pastovią taiką Artimuose Rytuose.

PIRKITE IAV TAUPYMO BONUS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • PAMINĖJIMAS SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Išėjusi iš spaudo ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių partingas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pašildytas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NABSULAUKI

(Tęsinys)

Diedis kums? ksta sugneuzta, staigu pakela er trenki Petrun tysee i nuosj is kor rauduoja kraue sruovelj pasiruodi ont versutenis lupas. Suoka Pranis is uz stala er pagruobi Petre jau iskelta ronka trenkti diedee agal, vuo Stapi nutvieri uz diedis ronku er pry didesniu muštyniu naprile da. Pranis pagruobi Pietri uz pečiu er stumti istumi is prysininkis i kyma. Vuo diedis Jurge balsas is paskuos dar vijuos:

— As tavi, pynborni, ismuoky su mandagoma, je muoty na ismuoki! Tu nakelsi ronkas pry sava diedi!

Vuo Pietris, aidams par kyma er slustydams sukruvinta nuosj, atsaki:

— As tau, rupuzi, naduovenuo su, uzmošu zalti, nablins ons daugeu pry Stapi!

Pranis nuvedi Pietri pry sulnys, kor ant siulioka stuoviejie milztuvie su saltu vondiniu. Tada Pietris pasilenk er nupluvi perstontj nuosj, vuo širdie kela is nauje kersta er naapykantas jausmaa, jauties pažemints prys visus. Puo tuo abodu nuvaje i kliesti er susieda ont luovas. Dar elgaa snabzdjeuos pusalsiu, kuol lauki pasidari tomsu, kap maiši.

Nu tuos dynuos diedi Jurgis mažne nabsimati su Petriu, nabsusiteka, nabsisnekieje. Kap kuoks sluogutis užguli visus numus. Pietris nabsisnekieje nie su muoty na, nie su sesere Bruone ar anuos vyru. Tik kuo pklusks trumpaa atsikersdava vynu ar dvim žuodees.

Greitaa er kaimyna sužiuojo aple tun anuo susikirtama su diede Jurgiu dėl Stapi. Vyni sivedysuojuos, galvas kreipydami, vuo senesnes buobes pranašava, kad nieka gera is tu naiseis. Kada du vyraa diel merguos susipykst, ta gal er pry diesniu muštyniu prijieti. Vuo ce dar bluogeu — gėmines!

Barauskienis šerdis bova tuoke narami, kap įpjauta. Mat er anuos auses pasyki gondas, kad Pietris žad diedi užmošti, kam lend pry Stapi. Bat ana vargš tik dūksava er puoterius kalbieje, kad Dievas naprileistų kuokios nalaimis.

Tum tarpu Pietris vyną sekmadynį nuvaje pas sava pusseris šeimą, katruos vyriesnis sūnus Vacis bova tik is karūmenis parejis er parsineis karišką šautuvą. Ruods, niekam narudi, slėpi stuogi, bat Pieris sužiuojo er ateje anuo prašyti: — Paskuolink, Vaceu, mon sava šautuvą, taap mon anuo prireiki. Zuikee kap velnee apstuoje daržj kuopustus, nabgaliu atsiginti. Nuoru as anus pagondinti, kad daugeu i daržj nabateitu.

Vacis is karta nanuorieje dūti, bat Pietris apkabėna anun par pečius er taap meile i akes paveizieje, kad tas er nusileida.

Ištrauki iš slaptavytis, įkėsa i druskinj maišioka er įdavi. Pietris takaas grinža numuo, vis galvuodams, kaap atkeršyti diedee už Stapi viluojimą. Er anuo galvuo susikūri planaa, kaap nusikratyti nū diedis konkurenta er atkeršyti už anuo sumušimą.

Spale mienese pabaiguo prasėded linun mynes, atlykamas su talka. Er tuos mynes visada būdava naktimis. Par keles dynas is onksta sudzėdava linus duobuo, arduosi, užkordava duobuos pečiu, prikišdava suskaldytų kelmun er taap išdžiuovindava linus, kad būtų lengveu mintuvas laužti er puotam braukti.

Taap er Budreus šeimaa pasiukviti talkuos gal daugeu kap dešimtj žmuoniun, ateje er Pietris. Pradije minti, vuos tik saulee nusileidus. Sudėgi žibintus, pasikabėna ont balkiū, er prasidieje pats mynims.

Vyraa pajimdava dėdėlį sauję linū, vuos dvem ronkuom apkabėnama, įkėsdava i mintuvus er lauždava su dešine ronka. Kada jau sutrupindava staagarus i spaljus, tada pardūdava muoriškuoms, katruos jau su brauktuvieis braukdava. Pymenks su griebliu spaljus kasinieje ir stūmi i vyną kompą... Tarškije mintuvas, skombieje, klegieje talkininkų balsaa, vuo dulkų debesee kėla er sėda ont ronkų er ont veidun. Aple vikornaktj bova naktuoptytis su suotees meisiškaas valgees. Šutinsy su avienu er puo tuo rūkštą pyna bliūds.

Visi suotee prisivalgi er viel Sauli jau bova pry pat laiduos er miedžiū er numun šašeles bova pasidarini elgi, išstinsin. Blez dingas dar skrajuoje gana aukštas, kas ruodi, kad dar greit nabūs lytaus. Pyvas kap su britva nuskustas nauju atuoļu vuos vuos pradije žaliuti.

Budreus gyvenims bova didiesnis už kitun, mat valaks žemis bova tiktaa par posį padalyts. Tudiel galieje turieti apie 15 hektarų žemis. Suodyba aplinkū medees apsvadinta. Keli klevaa er puora lypų teiki tam tēkrą iškilmingomą. Keturi truo biesee, visi šėdaas dengti: truo ba, kleti, tvartaa su daržinė er jauja tuoleu nū suodybas bova įprasti, tuoke didoma ūkiams.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATORA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrity duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinis iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vartiniai i vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsijų žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINĖS NOVELS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year. \$24.00 per
six months. \$12.00 per 3 months. In
other USA localities \$40.00 per year.
\$22.00 per six months. \$12.00 per
three months. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy
Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestiuose.
metams \$45.00
pusių metų \$24.00
tris mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben
druvė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
IL 60608. Telef. 421-6100.

Pingus reikia gauti po Mone
tose "AV" vietose
metams \$40.00 orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Ką žinai, to žinoti nenori

Šios dienos įžanginį pavadinome sena lietuviška patarle. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, jog tai nesąmonė, ką žinai, tai žinai, bet kad panorėtum žinoti, ką žinai, tai labai retai pasitaiko.

Jeigu žmogus nenori žinti, ką žino, tai kas nors yra negerai. Jeigu negerai, tai negerovę reikia taisyti. Bet kaip tu ją taisyti, jeigu anie jos nenori žinoti? Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad tie seni lietuviai savo pašakius iki galo neišvedavo. Jie atrodė beprasmiškai. Jie nesistengia žinoti, ko nenori žinoti.

Giliau, pagalvojus, šitas senas posakis nėra toks jau beprasmiškas, kaip jis atrodo. Jis labai tinka mūsų lietuviškai mąstyti. Visi žino, kad su mūsų spauda kas nors netvarkoje, bet niekas neturi drąsos imtis priemonių tai netvarkai sutvarkyti.

Mes turime lietuviškų žurnalistų, kurie žino, kad su spauda kas nors negerai, bet iki šio meto neatsirado nė vieno, kuris būtų drįsęs tą negerovę išskirti. Lietuviškas žurnalistas nedrąsus, problemų bijo. Jis žino, kad negerai, bet jam geriau nežinoti. Jam geriau nežinoti, negu žinoti.

Pas mus atsirado jaunesnių žurnalistų, kurie yra baigę žurnalistikos mokyklas, turi nuovoką, kaip amerikiečiai žurnalistai dirba, kaip jie ieško žinių, kur gali jas pastebėti, pranešti skaitytojams, parašyti apie tai, ko skaitytojai nežino, bet mūsų jaunuoliai plunksnos vartoti neturi galimybių. Užgožta spauda kontroliuoja keli žmonės, kurie mano, kad geriau negerovių neskelbti. Jie žino, kad nenori, kad kiti žinotų.

Šiandien niekam ne paslaptis, kad Kanadoje, Torontose mieste buvo sukurta Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto tarybos posėdis. Tame posėdyje dalyvavo 28 atstovai. Juos įgaliojo VLIKą sudarancios organizacijos, jiems apmokėjo keliones į Toronto. Jiems davė net pinigų išlaidoms apmokėti ir užkandai. Jie ten posėdžiavo dvi dienas. Toronto mieste suruoštame susirinkime atsakingi pareigūnai padarė pranešimus apie savo darbą. Pranešimus padarė ne tik valdybos nariai, bet ir atsakingi komisijų pareigūnai. Toje konferencijoje buvo galima klausyti pareigūnų, kad jie duotų paaiškinimus,

patikslinimus, kas praeitais metais buvo svarstyta ir nutarta, kas išaiškinta ir ko nepavyko išaiškinti. Dėl kai kurių klausimų buvo kilę ginčai ir kuo tie ginčai VLIKo tarybos posėdyje Toronte pasibaigė, didelė dalis lietuviškos spaudos neišsitarė nei žodžio.

Savo laiku Chicagoje ir New York'e vykę VLIKo tarybos posėdžiai buvo plačiausiai aprašomi, o šį laiką visiška tyla. Negali sakyti, kad jie nežinotų, kas Toronte vyko, bet jie laikosi tos senos lietuviškos patarlės, kuri jiems būtų geresnė, kad nežinotų. Bet kur gi yra mūsų žurnalistai? Nejaugi ir jie nenori žinoti? Nejaugi naujai plunksnas aštrinti pradėjusieji neranda būdo pasakyti, kas Toronte vyko? Nejaugi ir jie nenori žinoti? Nejaugi jiems geriau nežinoti, ir dar geriau nepasakyti, kad jie nenori žinoti. Ką lietuviai gali sulaukti iš tokių jaunuolių, kurie nenori pasiteirauti, kas ten įvyko, ar neturi galimybių pasakyti tai, ko leidėjai nenori žinoti?

Mums atrodo, kad Toronte įvyko svarbus ir didelis dalykas. VLIKas (seniau ilgai snaudęs) Toronte pakėlė galvą ir pradėjo rūpintis visos Lietuvos ir visų lietuvių reikalais. Toronte užkirstas kelias tyčiotis iš VLIKo pareigūnų, neturėjusių laiko ir nuovokos, kas darosi pasaulyje ir kas lietuviams reikia žinoti.

Reikia neužmiršti, kad VLIKo priešakin seniau buvo patatytas respublikoniškas demokratas, kuris kelis metus sąmoningai VLIKą bandė visai nugyventi. Jis tiek toli VLIKo reikalus nuvedė, kad rezoliucijoms ruošti pakvietė žmones, kurie net knygą buvo parašę VLIKui griauti ir iš jo veikėjų tyčiotis. Toronte niekas iš atvykusių atstovų nesitęčiojo, nors dabartinė VLIKo vadovybė neleidžia suvažiuoti tyčiotis iš kitų, kaip jie tyčiotosi Chicagoje ir New York'e. Toronte dar būvo keli juokdariai, kurie norėjo tęsti paskutiniu dešimtmeciū vestą darbą, bet jiems nepavyko. Kurie žinojo, patarė jiems sutaupti savo jėgas, Kad esate mažuma, jūs žinojote, bet tada visi Amerikos lietuviai žinos. Jums daug geriau, jei dauguma nežinos, tada jūs ir toliau, galėsite vaidinti "įtakingus vyrus". Bet jie nepaklausė. Jie panorą balsuoti. Jie manė, kad į Toronto suvažiuos žmonės, kurie posėdžiavo Floridoje, bet apsiriko.

Reikalavo, kad klausimas būtų balsuojamas. Balsuota. Rezultatai buvo tokie: 21, prieš 7. Tai buvo menkas. Konferencijos dalykas, bet jis nusprendė visą eigą. Šis balsavimas buvo pasibaisėtinas, todėl apie jį ir žinoti nenori. Deja, jau praėjo visas mėnuo, o apie VLIKo tarybos posėdį lietuviškoji spauda nieko nenori žinoti.

Naujienos buvo vienintelės, kurios atspausdino visus svarbesnius pranešimus, papasakojo apie nutarimus ir netolimoje ateityje duos platesnių žinių. Naujienos patyrė, kad ir lietuvių dauguma nori žinoti, kad Toronte posėdžiavo buvo svarstoma ir kaip ejo debatai. Naujienas apkaltinti norėjusieji pranašai padarė dar vieną klaidą. Jie žinojo, kas vyko Toronte posėdžiavo, bet jie nenorėjo, kad kiti žinotų. Jie padarė Naujienoms didelės žalos, bet ši klaida joms buvo naudinga. Lietuviai nori žinoti, kas darosi Lietuvoje, kas buvo Madride ir kas planuojama daryti netolimoje ateityje. Visa eilė naujų skaitytojų užsisakė Naujienas, nes jiems rūpi patirti, kas buvo svarstoma, kokiais klausimais nesusitarė ir, svarbiausia, kokiais klausimais sutarta vieningai dirbti.

Kiekvienas lietuvis, kuris nori žinoti, kas darosi lietuvių gyvenime, ką svarsto ir planuoja didžiosios lietuvių organizacijos, privalo užsisakyti Naujienas, Jauni lietuviai laikraštininkai, kurie nori būti naudingi savo tautai, privalo mokytis iš Naujienų. Naujienos žinių ieško ir jas skelbia. Jos nesielgia, kaip seni lietuviški žurnalistai, ku-

Kanklės Dagys

Jonas Kairys

NERVŲ DUJŲ KARO ŠMĖKLA

Žmonijai gresia visiškas sunaikinimas

Pasaulis kelerių pastarųjų metų laikotarpyje pasikeitė — pasidarė baisia vieta ramiam žmogui ir gyventi. Valstybės — didžiosios ir mažosios — ginkluojasi, ruošiasi, baisiausias karui ginkluojasi ir blogu tikslu asmenybės, o ramiam žmogui greit nebebus ir saugaus kampelio kur ir pasislėpti.

Kada "senasis" valstybių jėgų balansas, netekęs prasmės, suiro, savitarpiai santykiai neteko pasitikėjimo, valstybių atsakingieji pareigūnai, tarsi, netekę ir žmoniškumo jausmų, pradėjo "flirtuoti" mirtingaisiais ginklais, vis daugiau ir naujesnių ir mirtingesnių gamindami, neatsižvelgdami į sunkią ekonominę žmonių būklę, milijonus kenčiančių alkį, ne į šimtais kasdien mirstančių bado kančių nukankintų. Nėra taikos, nėra vilties ir nebus tol, kol žmogus nesusipras ir neieškos naujų priemonių nesusipratimams išvengti, nenaudojant ginklų.

"Šiandien tautų savitarpiai santykiai tampa ir jais rėkia, kad pakanka menkiausiai neapykantai pasireikšti vienoje, greit atgarsiai atsiliepia kitoje. Ne išimtis ir mūsų tauta ir ji, kaip ir visos kitos, skuba į tą rytojaus baisių pavojų — tokį, kokio tautai žmogus dar nebuvo girdėjęs nei pergyvenęs. Įvykiai sparčiai vystosi ir vis didėjančiu momentu-

rie nenori žinoti, ką žino. Kiekvienas lietuvis privalo daugiau žinoti, negu kiti, tada jis bus naudingas pavergtai tautai.

būti tenai už tų vandenų didžiųjų? Ką mes galėtume patirti iškeliaujant už tų vandenų į tą nežinomą ir neišsipaunotą kraštą?"

Columbus turėjo tik vieną nugalimą turtą — ryžtą ir tvirtą savim pasitikėjimą. Nebuvo ir nė vieno tokio žmogaus Europoje, kuris būtų jo svajonėms pritaręs ar paramą suteikęs, vietoj to jį paaukė ir jo sumanymus "kvailiais" pavadino. Kitaip manė Ispanijos karalienė Izabela. Ir tik dėka jos sveiko galvavimo, jos duosios paramos šiandien ir mes visi galime gėrėtis ir naudotis toms Columbus "kvailiomis" svajonėmis. Glaustis nuo gresiančių laisvei priešų.

NERVŲ DUJŲ GENERACIJA

Naujausias ir baisiausias karo ginklas šiandien yra "sarin", "soma" ir "VX" — Nervų dujų generacija. Ta naujoji dujų generacija nėra tas, kas per I-mąjį Pasaulinį karą buvo žinoma kaip mustard (garstyčių) gazai. Nervų dujos yra nepalyginamai mirtingesnės ir galingesnės net už branduolinius ginklus. Pasak Scientific American paskaitos tik menkam lašeliui jų paliesti žmogaus kūno odą, žmogus tuojau pradeda neperstojamai prakaituoti, bronchų takeliams susiausejus, takeliai gleivėmis užsikemša, auka neperstojamai vemti, netenka regėjimo, trokšta ir baisiose konvulsiuose miršta, visiškai suparalyžuotas. Jei dozė nedidelė ir per odą gauta, gyvybė dar kai kada gali ir kelti valandų užsitęsti. Scientific American sako, kad ir civiliai gyventojai be apsaugos gali susilaukti tų pačių pasekmių, net iki už 13 mylių, o 20 mylių atstumoje — kiek mažiau, nors ir gyvybė kai kada dar gali išlaikyti.

Mokslas ir visoki išradimai pagerino žmogaus ekonominę būklę davė gyvenimui stebėtiną progreso eigą, bet įdėvė ir ginklą saunaudžiams pavergti, tautas, jas kankinti, progresą, gyvenimo stabdyti, taiką įardyti. Trumpa pareigai ir valdovai valdo pasaulį.

Ryškiausiai trumparegė politika yra užvaldžiusi Sovietų "galilūnus". Jie, svajodami pasaulį užvaldyti, davė galimybės karjeristams karo jėgas išlaikyti pasaulio platybėje, tikint, kad tuo galės jie pakenkti Vakarų valstybėms, ypatingai JAV, bet pakenkė patys sau daugiau, tiek ekonominiai tiek ir militariniai. (Bus daugiau)

Vietnamiečių okupacinis dalinys Kambodijoje peržengė Tailando sieną, bet buvo atmestas 90 minučių užtrukusiame mūšyje.

KAZYS BORUTA

SVEČIUOSE PAS ČIURLIONIUS

(Tęsinys)

Dainininkai susitinka. Linksmi, laimingi grįžta namo, tarsi apkeliavę pasakų pasaulį ir parsinešdami sielose nepaprastą turtą — skaidrų išgyvenimą, kuris blykčioja sielos gėlmėse kaip žvaigždės tyliuose miško ežerėliuose... Paskui tas išgyvenimas pavirsta kūryba ir tikra realybe, kuri visus sužavi savo spalvomis ar garsais. Tada paprastų žodžių nereikia, nes kūryba viską išsprendžia savo tiesia kalba, kuri visiems suprantama.

Ir mudu su Bičiule tylėdami einame per mišką, kur gimė ne viena M. K. Čiurlionio kūrybinė vizija, paskui išaugusi muzikos garsais ar dailės paveikslais į meno kūrinius.

Toliau už miško, ties Svendrubės ir Pervalkos lietuviškais kaimais, yra garsusis Raigardo slėnis, apsuptas padavimais ir nepaprastais atsitikimais.

Tą slėnį labai mėgdavo lankyti M. K. Čiurlionis ir yra padaręs išmųjų jo peizažą — triptiką "Raigardas".

Kartą naktį M. K. Čiurlionis su broliais ir seserimis į Raigardą anksti pavasarį, prieš vėlykas, — visai diena. Sustojo ant smėlio karnelio

iš kairės pusės ir grožėjosi nepaprastai gražiu slėniu.

— Čia buvo didelis ir gražus miestas, — pasakojo Konstantinas savo broliams ir seserims, — su 40 bažnyčių ir varpinų, su nepaprastai gražiais rūmais, aikštėmis, sodais ir alėjomis. Viduryje miesto buvo daugabokštė rotušė, o nuo jos spinduliaisėjo gatvės. Tai buvo laimės miestas. Ten visi žmonės buvo labai laimingi. Bet vieną kartą įvyko žmogžudystė. Tada visas miestas buvo nubaustas. Vėlykų naktį nugrimzdė ežerė. Tas ežeras nuseko, bet miestas pasiliko po žeme, aptrauktas maurais. Pro liūnų eketes vėlykų naktį galima pamatyti tą miestą. Tada jis atgyja. Skamba 40 varpinių varpai, kurie girdėti ir žemės paviršiuje. Palauksim nakties, ir mes patys tuo įsitikinsim.

Toks yra padavimas apie lietuvišką rojų. Čiurlionių jaunimo būrys apsisotė ant slėnio kranto, užsikūrė lauzą ir laukė nakties, kada prasidės visi tie nepaprastai įvykiai. O tuo tarpu žvalgėsi po slėnį ir prisiminė nuostabių pasakojimų, kurie dėjosi šioje vietoje.

Pro slėnio kraštą eina kelias pylimų, kurį vadiną Ilguoju Tiltu. Kartą nakčia tuo pylimu važiuojęs Čiurlionių tėvas, Staiga žaibas apuko visą vežimą, nukrito nuo arklio pavalkai, ir vežimas sustojo. Nustebęs tėvas pasikinkė iš naujo arklio ir vėl važiuoja. Bet čia vėl tas pat žaibas kaip koks žaltys apsisuko aplink vežimą, ir vėl sustojo.

Kas gi čia dabar? Tėvas ne juokais išsigando. Bet ligi ryto negalėjo išvažiuoti iš užburto rato. Paryčiu grįžo labai išvargęs ir susijaudinęs.

O kartą pro Raigardo slėnį važiuojęs žmogus iš turgaus. Pakelė atrado surištą baltą, gražų ožiuką. Apsidžiaugė žmogus radiniu ir įsidėjo į vežimą.

— Bus vaikams su kuo pažaisiti, — tarė. Pavaro arklius toliau važiuoti, bet arkliai nerijosi iš kailio, o vežimas nei iš vietos. Kas gi čia atsitiko? Atsigrįžta atgal į vežimą, — ožiukas tupi lyg nieko nedėtas ir spokso savo didelėmis akimis.

— Cibukas, cibukas! — nori žmogus paglostyti ožiuką.

— Cibukas, cibukas! — nori žmogus balsu atsakė.

Nusigandęs žmogus persižegnojo, supliekė arklius, tie šoko iš karto ir nuklė. Po kurio laiko atsipeikėjęs žmogus atsigrįžo atgal pažūrėti baisiojo "šibuko", bet jo vežime nei kvapo.

Daug dar kitų padavimų prisiminė apie Raigardą, ir temstant pradėjo vaidintis aplink lauzą vaidinukliai. Toli liūne ir "šibukas" sumekeno.

O prieš dvyliką, kai turėjo sugauti vėlykų prisikėlimo varpai, Kastukas sako:

— Visi susikaupkite ir pridėkite ausis prie žemės, išgirsite, kaip skamba Raigardo prisikėlimo varpai. Tą valandą atgyja požemių miestas ir švenčia prisikėlimo šventę.

Prigludo visi prie žemės. Tolumoje sugaudė Ratnyčios varpas. Po žeme tuojau atsiliepė daugelio bažnyčių varpai.

Pasaka atgijo.

Net pro liūnų eketę nepažiūrėjus, buvo matyti, kaip pabunda nugrimzdęs pasakiškas miestas. Ir visas slėnis sujuda ir atgyja. Per slėnį raitosi kaip gyvas upelis, juda ir kuždasi krūmai su medžiais.

O paskui, kai švintant grįžo namo, visas miškas šventė prisikėlimo šventę.

— Pažiūrėkit, kas ten yra? — klausia Kastukas, rodydamas į tankumyną.

Visi sužiuro. Prieblandoje šlama miškas kaip gyvas ir tarsi ateina.

— Tai prisikėlusieji karalių eiseną, — paaiškina Kastukas. — Visi jie atgij ir eina prisikėlimo procesijoje. Visas miškas gyvas. Kiekvienas medis ir krūmelis. Visi jie keliauja. Tik mes nematom.

— Bet, pagauti šiurpulingo džiaugsmo, visi mato ir jaučia didingą miško eiseną.

Sugrįžo namo po tikro prisikėlimo. Visas pasaulis atgijo ir prisikėlė. Tai buvo tikros vėlykos. (Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK

SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

ARMAGEDONAS IR PO JO - PASAULINĖ TAIKA

"Jis surinko juos į vietą, kuri hebraiškai vadinama Armagedon" (Aprėškimo 16:16)

44. Vienas iš gražių, Aprėškimo knygoje parašytų simbolių, nupiešiančių dieviškąjį tarpininkavimą ir žmonijos padėrmės išgelbėjimą iš mirties, yra "šventasis miestas", kuris nužengė iš dangaus nuo Dievo. — Aprėškimo 21:2.

Biblijoje miestas perstojo vadinamasis, todėl "šventasis" miestas reiškia teisingą valdžią. Bet tokia valdžia nėra atsiradusi žmonių pastangomis. Ji nebus žmonių padaras. Ji ateina nuo Dievo iš dangaus, ir pats Dievas yra jos kūrėjas. Anksčiau Aprėškimo knygoje buvo kalbama apie labai nešventą miestą, vadinamą "Babilonu". Per kokį laiką tasai miestas turėjo valdžios ant žemės karalių. Su šituo "paleistuvystės" miestu draugauja simbolinis "žvėris", — kitas nešventos valdžios simbolis. Tarp "žvėries" ir "Avinėlio" (Kristaus) įvyksta smarki kova ir žvėris, sykiu su nešventuoju miestu Babilonu, lieka sunaikintas.

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI, 5421 So. Mozart, Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinika
Medicinos direktorius
1936 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
kas antrą sekdieną 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2722

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGŲ
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinimus ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880.
Rezidencijos telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sveikatos praktika, spec. MCTERŲ ligos
Ofisas 2657 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antradienį, trečiadienį
penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sekdieną
val. 2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezės. Med. ban-
džiai Speciali pagalba žmonėms
su širdies ir kraujagyslių ligomis
(Support) ir t. t.
1530 West 63rd St., Chicago, IL 60632
Telef.: PR 8-5884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prisimam Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet, šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukas
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDZIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

Suvalkiečių draugija

Chicagos Lietuvių Suvalkiečių draugijos priešmetinis narių susirinkimas įvyko gruodžio mėn. pradžioje Vycių salėje. Vadovavo pirm. Leonas Vasilevas, kuris sveikino visus gausiai susirinkusius. Buvo ir visos valdybos pranešimai. Nutarimų raštininkė perskaitė protokolą, kuris buvo vienbalsiai priimtas. Knygoms patikrinti išrinkta revizijos komisija — Anna Condux, Antoinette Kelly ir Nelly Skinulis. Jos susirinkus Broničės žemgulis bute. Šeiminių pakirta P. Cicėnas. Pakirta tam tikra pinigų suma pasveikinti su šv. Kalėdomis ir Naujais metais visus mūsų bendradarbius, radijo valandėlių pranešėjus, spaudą, ligonius kareivius, Dariaus-Girėno bei Don Varnas postus.

Pradėjus naujos 1981 metų valdybos rinkimus, buvo nutarta palikti tą pačią valdybą, būtent: pirm. L. Vasilevas, vicepirm. H. Vilkelis, nut. rašt. Eugenija Strungys, kasininkas P. Vilkelis, fin. rašt. B. Žemgulis, izdo globėja ir koresp. O. Švirnickas. Buvusiam maršalkai J. Strungiui atsisakius, jo vietoje buvo išrinktas V. Abraitis.

Sekantis — Draugijos metinis susirinkimas įvyks paprastu laiku vasario mėn. 27 d. Vycių salėje, 2455 W. 47th St. Svarbu visiems dalyvauti, nes bus daug svarbių reikalų aptarti ir nuspręsti.

Sužinojus, kad pirm. Leonas Vasilevas švenčia savo gimtadienį ir vardadienį, jam padainuota "Ilgiausių, sveikiausių metų". Po to buvo palinkėta linksmų švenčių ir laimingų sveikų Naujų metų visiems namams ir jų šeimoms.

Susirinkimui pasibaigus, buvo vaišės ir draugiški pokalbiai. Ona Švirnickas, koresp.

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PRAHAGINK SKAITYTI DIENRASTI "NAUJIEJOS"

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

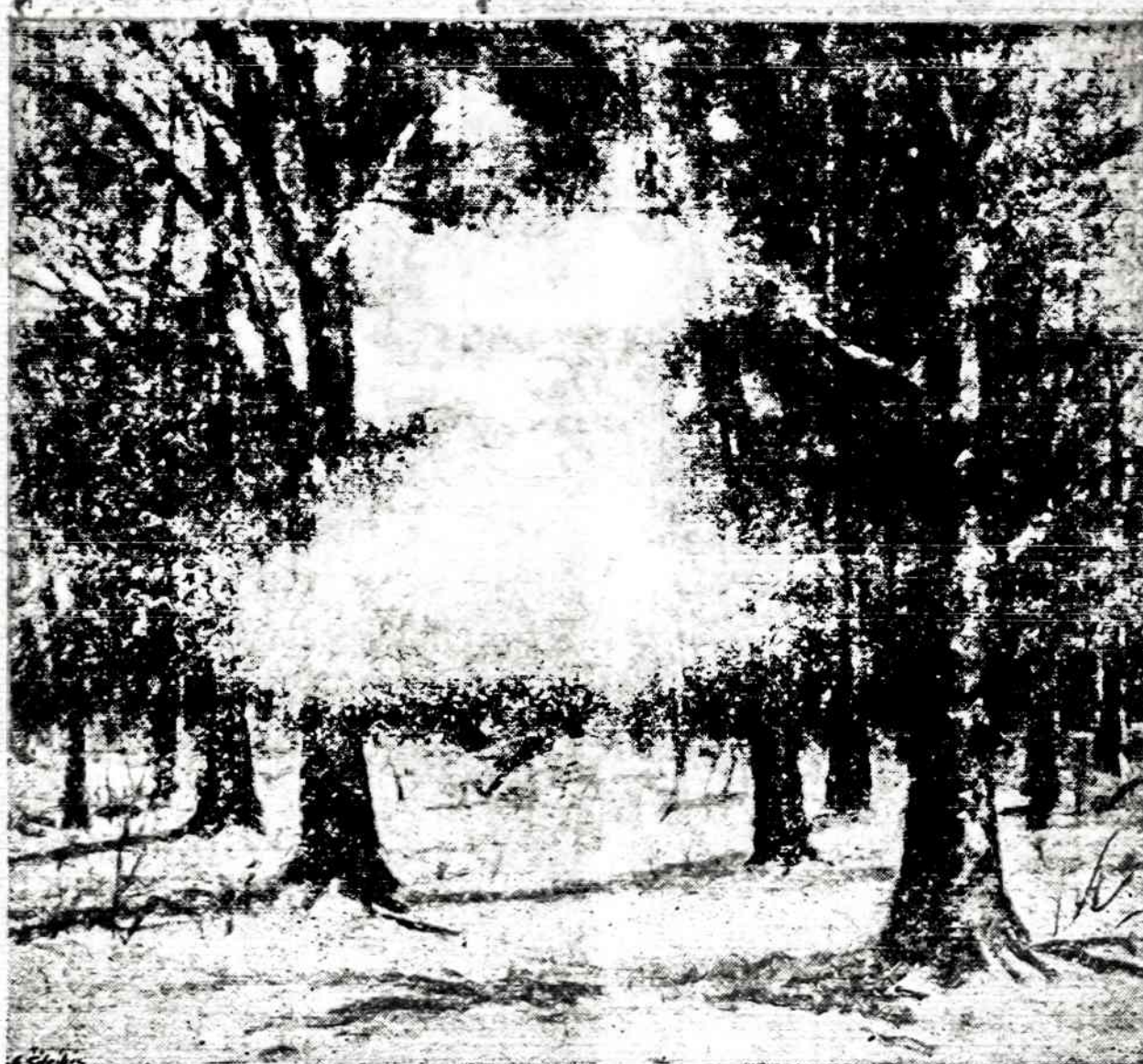
Tel.: 652-5245

TIRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ

Patairėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštes automobiliams pastatyti

J. KREGŽDE

BIRŽŲ KUNIGAİKSTIJOS GIMNAZIJA

(Tęsinys)

Per 1655 m. maskolių invaziją ir karą su Švedija, Biržai su tvirtove buvo užleisti švedams be mūšio. Lauko etmonas V. Goševskis su Lietuvos kariuomene, 1657 m. paėmė Biržus su visa švedų igula, Biržų miestą ir tvirtovę sugriovė. Laikė šio karo švedų kareiviams suvalgius grūdus, o javus laukuose ištrypus, 1660 m. kilo badas ir maras. Daug žmonių išmirė ir baisiai žmonės išretino išuštę daugybę dvarų ir kaimų. Jų tarpe buvo ir reformatų Bažnyčios Sinodo dvarai, sudarę ekonominį pagrindą jai gyvuoti. Vyksent nuolatiniam kontreformacijos puolimui, reformatų gretos ir XVII a. pabaigą buvo gero kai prarėtos ir reformatų veikla susilpnėta.

Biržai pradėjo atsigausti, kai k. Boguslovas Radvila (1620-1669) paskutinis Biržų-Dubinsų Radvilų šakos vyriškos giminės atstovas, iš pagrindų vykdydė Biržų miesto ir tvirtovės atstatymą, kuris tęsėsi iki 1669 m. Prie k. Boguslovo Radvilos Biržai buvo pasiekę aukščiausio žydėjimo ir pasaulinio garso. 1680 m. liepos mėn., per Biržų reformatų klebonijos gaisrą, sudegė išverstas į lietuvių kalbą Biblijos rankraštinis.

Po 1655 m. karo Biržų kunigaikštijos gimnazija, kurią reikėjo iš naujo atkurti, turėjo mokyklą lygi atsiekti nebeapėgę. Su katalikų reakcijos įsigalėjimu, palaipsniui silpnėjo gimnazijos veikla. Biržų — Dubingų šakos kunigaikštiams Radviloms išmirus, visą reformatų mokyklą globa turėjo perimti reformatų sinodas. Nuo 1681 m. Biržų gimnazija jau buvo reformatų sinodo žinioje.

Iš 1681 m. k. Liudvikas Karolinos valdininkui Fehrui rašyto laiško, sužinome apie algas Biržų gimnazijos mokytojams. Pav.: gimnazijos rektorius meitams buvo skirta pinigais 300 lenkiškų aukšinių ir javais: 8 statinės rugių, 8 st. miežių, 5 st. avių, 1 st. žirnių, 2 st. grikių, 2 statinaitės (faskos) sviesto, 2 kėpos sūrių ir pusantros statinės druskos. 1683 m. Biržų gimnazijos rektoriumi buvo kun. Eponešas iš Čekų Brolijos. K. Liudvika Karolinos Radvilaitė (1687-1695), paskutinė

Biržų — Dubingų kunigaikščių Radvilų šakos atstovė, didelė reformatų globėja ir rėmėja, rūpinosi Biržų kunigaikštijos kultūriniais reikalais. Ji išteigė fondą teologijos studentams Karaliaučiaus, Frankfurto ir Berlyno universitetuose, siuntė studentus ir į Oksfordą. Rūpinosi kad Biržų reformatų bažnyčioje pamaldos vyktų lietuvių kalba. Savo lėšomis 1680 m. išspausdino "Pradžią pamokslų dėl mažų vėykiausių". Prieš mirtį paskyrė 5000 lenkiškų zlotų N. Testamento lietuvių kalbą išleidimui.

Ingė Lukšaitė savo studijoje "Lietuvių kalba reformaciniame judėjime XVII a.", Vilnius 1970 m., nurodo, kad 1686. XI. II Biržų distrikto reformatų sinodas prašė kunigaikštės Liudvikos Karolinos Radvilaitės, kad skirtų lėšas "vaikeliams valstieju pamokyti", prašė ne katechetų, o bakalaurų (mokytojų). 1686 m. į Biržų gimnaziją buvo atsiųstas Karolis Gerdvila lektoriumi ir mokyklos rektorium pavaduotoju. XVII a. gale gimnazijoje dirbo du lektoriai, vienas iš jų dėstė lietuvių kalbą.

Laikė Didžiojo šiaurės karo (1700-1709) Biržų miestui ir tvirtovei einant iš rėnkų ir rankas, minėto vietoje beliko kaminai su pelens, o unikalinę tvirtovę, vienintelio tokio stiliaus visoje Lietuvoje, švedai susprogdino 1704 m. Nuo to laiko Biržai nuslojo turėtos karinės reikšmės ir daugiau karuose Biržų vardo nebegarsino. Po karo 1706 m. pradedėjas bausis, badas, o po jo

1710-11 m. sekęs didysis maras, daug gyventojų išnaikino. Ir vėl reikėjo viską iš naujo atkurti. Po šio karo Biržų miestas ilgai nepajėgė atsistatyti.

1731 m. Biržų Kunigaikštija perėjo į Nesvyžiaus — Olikos šakos katalikų k. Radvilų rankas, kurie nei Biržų miesto, nei jos tvirtovės atstatymu bei švietimu nesirūpino. Valdant Biržų k-tiją tironui kung. Jeronimui Florijonui Radvilai, pasireiškė žiauri katalikų reakcija. Buvo net uždrausta reformatams saukti pamokslus ir giedoti. Dvaruose buvo įvesta didesnė baudžiava, kas iššaukė valstiečių sukilimą. 1741 m. k. Jeronimo Fl. Radvilos kariuomenė, atvykusi iš Slucko su artilerija sugriovė reformatų ir liuteronų bažnyčias, kurias tik po 20 metų trukdymo tebuvo leista atstatyti, t. y. tik 1771 m., prieš pirmąją Lietuvos-Lenkijos padalinimą 1772 m.

Trečias Nesvyžiaus Olikos šakos Biržų k-tijos valdovas k. Karolis Radvila — "Panie Kochanku" (1734-1790) puotaudamas ir uždamas kone su puse Lietuvos bajorijos, Biržų k-tiją labai nuygvendino — praskolino ir palaužė jos buvusį ekonominį tvirtumą. Dėl karo, bado ir religinio persekiojimo reformatų gretos Biržų k-tijoje buvo stipriai prarėtos ir jų veikla susilpnėta.

(Būs daugiau)

— Lesek Walesa, streikavusių darbininkų vadas, Varšuvoje malėsi su kardinolu Stefan Wyszyński ir vėliau su premjero pavaduotoju Mieczyslaw Jagielski. Tarėsi dėl gavimo darbininkams laisvų šeštadienių.

The New-Way Apple Pie

Here's real, homemade apple pie made a new way that's light, refreshing and chills in the refrigerator in about 2 hours. Thanks to a handy container of thawed Birds Eye Cool Whip non-dairy whipped topping, the pie filling is a fluffy mixture of spices, chopped apple and pecans, and tart complement of lemon flavor gelatin. To make life easier, use a packaged crumb crust and eliminate all baking for this luscious pie.

1 package (3 oz.) lemon flavor gelatin	1-1/2 cups coarsely chopped peeled apples (about 2 medium)
2/3 cup boiling water	1/2 cup chopped pecans
1/4 teaspoon cinnamon	1 baked 9-inch graham cracker crumb crust, cooled
1/8 teaspoon nutmeg	
2 cups ice cubes	
1 container (8 oz.) frozen whipped topping, thawed	

1. Dissolve gelatin and sugar completely in boiling water, stirring 3 minutes. Add spices and ice cubes and stir constantly until gelatin is thickened, about 2 to 3 minutes. Remove any unmelting ice. Using wire whip, blend in whipped topping; then whip until smooth. Fold in apples and nuts. Chill, if necessary, until mixture will mound. Spoon into pie crust. Chill 2 hours. Garnish with additional apple slices, if desired.
Note: Dip apple slices in lemon juice to prevent darkening.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

1605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

1330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKŠTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

* TURIMA

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1x38 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

VIrginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

● Hamiltono lietuvių pensininkų klubo žurnalas "Lietuvos", Gamtos Gėrybės skirsnelyje, aptarė keletą vaiztazolių:

- Anyžiai (Pimpinella anisum) yra vieni iš anksciausiai žinomų žmėnijai vaistų. Ši vaistazolė auga visose šiltesnėse klimatuose. Senovės romėnai gamindavo desertui anizinius tortus. Senovės egiptiečiai tikėjo šios vaistazolės gydoma galia akių ligoms. Gal tai ir teisybė, nes šis augalas turi gausiai vitaminių A ir C. Ji gelbsti išsukant šlapinimąsi, todėl seniau gydytojai prirašydavo anyžiaus svoriui mažinti. Šiais laikais naudojami vaistams, kvėpalams ir likeriams.

- Bazilikas (Ocimum basilicum). Labai kvapas augalas. Seniau juos naudojo apsaugojimui nuo musų. Dar ir dabar Europoje randama priristi punda baziliko prie namų durų, nes šios žolės kvapas atbaido muses. Italijoje įsimylėjusieji pasikeičia šio augalo šakelėmis, nes jis laikomas meilės simboliu. Indijoje jis vartojamas maldoms, surišoms su prietarais. Lietuvoje taip pat augamas bazilikas ir vartojamas medicinos reikams. Pramonėje naudojamas kosmetikos ir kvėpalų gaminiuose, taip pat ir saldainių pramonėje. Arbatą geria sveikatos sumetimais.

- Krapai (Anethum graveolens). Kile iš pietų Europos, bet žinomi ir rytinėje Europoje. Stiprus ir malonus kvapas, tinkamas kulinarijos reikams. Senovės burtininkai krapus naudojo užkalbėjimams, kabindavo prie durų atbaidymui nuo ragūnų. Seniau medikai gamindavo krapų gerimą, tinkamą inkstų negalavimams gydyti, o neretai ir kaip "meilės elektrą".

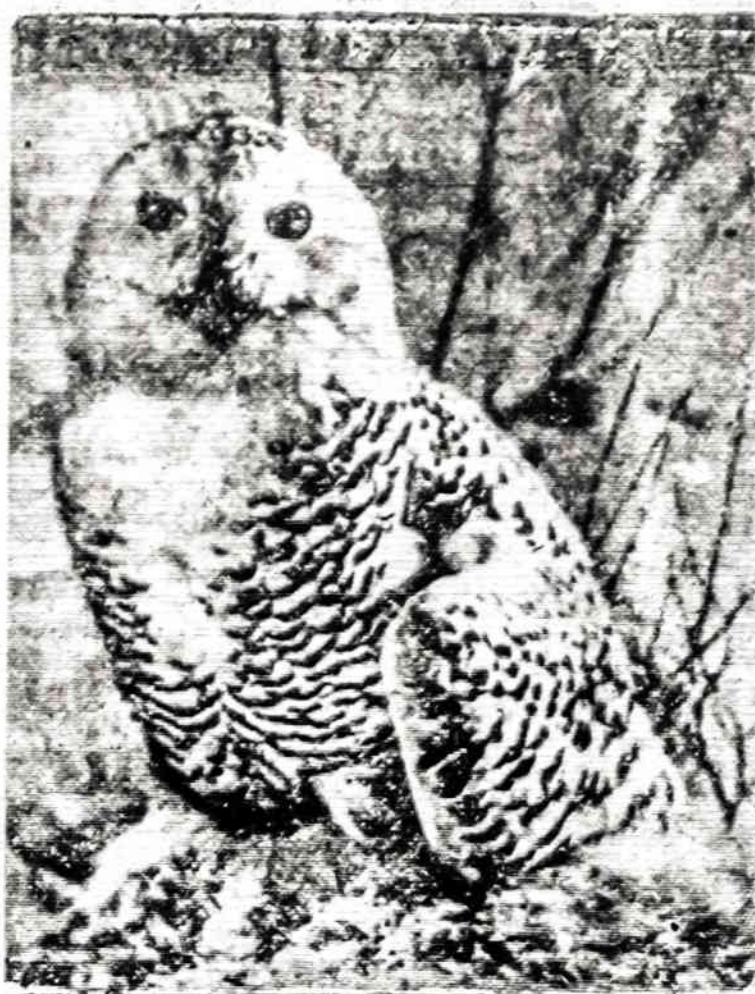
- Rozmarinas (Rosemarinus officinalis), dar vadinamas rozmarinu kvapiuoju. Kile iš pietinės Europos, augamas ir Lietuvos darželiuose. Lapai ir žiedai vartojami vaistams, o kartais ir prieskoniams. Legenda mini šv. Seimynos bėgimą iš Egipto. Vieną naktį Marijos apsiustas buvęs pakabinatas ant rozmarino krūmo. Kitą rytą aplinkiniai krūmai buvo pražydę mėlynais žiedais pagal šv. Marijos apsiustą spalvą. Rozmarino arbata padedanti atgauti atmintį. Šiais laikais europiečiai naudoja rozmariną vestuvių ir laidotuvių papuošimams. Rozmarinas buvo naudojamas astmai gydyti, surūkant sudžiūvintus adates. Verdant karštame vandenyje panaikinamas nemalonus kvapas virtuvėje. Pramonėje rozmarinas naudojamas muilo ir plaukų priežiūros priemonių gamybai.

● Moderniais laikais pasaulyje tebevyrauja burtai: afrikiečiai dėl ligų mieliau kreipiasi į burtininką, negu į gydytoją, o bent 30 milijonų amerikiečių kiekvienais metais aplanko laimės spėjikus ir sunaša jiems 125 milijonus dolerių.

● Skrajojanti paukščių stambikauliai yra tušti, dėl to jie daug jautresni oro atmainoms. Ūkininkai ir paukščių stebėtojai pagal paukščių elgseną atspėja orą.

● Astronomų žiniomis, saulė turi apie 10 milijonų metų. Nepaisant didelio energijos eikvojimo, per tą laiką sudegė tik viena tūkstantoji turimos energijos dalis.

● Naudingi patarimai: - Pliaustant kietai švirkštą kiaušini, vartokime peilį, pašildytą

karštame vandenyje, tuomet trynys nesubyrės.

- Žvakutės, kurias naudojame ant stalų kaip dekoraciją, privalo būti įdėtos į šaldytuvą vieną dieną prieš vartojimą, kad lygiai ir ilgai degtų.

- Verdant makaronus ar ryžius, vanduo nebuliuos, jei į jį įdėsite šaukštuką sviesto.

- Į verdančias džiovintas slyvas pridėti žiupsnelį arbatos. Tas suteiks joms tinkamesnį skonį ir spalvą.

- Sukietėjusį cukrų reikia padėti į šaldytuvą. Jeigu cukrus suakmenėjęs, tai jį reikia įdėti į maišuką, įmetus šmoutuką šviežios duonos, ir palikti kelioms dienoms šaldytuve.

M. Miškinytė

TRUMPAI

- Vilijus J. E. Trumpjonas, gyv. Marquette Parke, buvęs žymus sportininkas ir sporto entuziastas, taip pat visuomenininkas ir spaudos rėmėjas, anksčiau pataręs pameratą, atsiuntė \$20 auką. Dekui. Anksčiau jis įteikė Naujienų fondui \$100 auką ir yra to fondo narys.

- Kazys Puzinkevičius, Pittsburgh, Pa., be raginimo pataręs pameratą, savo sveikinimus ir gerus linkėjimus atlydėjo \$10 auką. Dekui.

- Kostas L. Marcinkus, Hot Springs, Ark., Naujienų bičiulis ir rėmėjas, kartu su ankstyvu pameratą pataręs, atsiuntė nuosirdžius sveikinimus

ir gerus linkėjimus, juos atlydėdamas \$10 auką. Dekui už viską ir visokeriopą paramą.

- A. Juzelskis, Dowagiac, Mich., daugeliu atvejų yra pameręs Naujienų leidimą. Dekui už ankslyvą pameratą pataręs, vertingus pareiškimus ir už \$10 auką.

- Teisininkas Jonas Kutra, Santa Monica, Calif., nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo tarpininkas, visuomenės veikėjas ir spaudos bendradarbis, prie pameratą pridėjo \$10 auką. Dekui už jį ir už vertingą bendradarbiavimą.

- Dekui skaitytojams, aukomis parėmusiems Naujienų leidimą. Po \$5 atsiuntė: Adomas P. Jassas iš Brighton Parko, polia E. Roženas ir Higizas Gecas iš Marquette Parko, taip pat S. Adamonis iš Los Angeles, Cal. Stanley Bartulis iš Gulfport apylinkės, St. Petersburg, Fla., atsiuntė \$2. Dekui visiems.

- St. Peterburgo Lietuvių klubo vaidintojų būrelis, vadovaujamas dr. B. Zelbienės, sausio mėn. 25 d. sekmadienį pietų metu ruošia linksną vaidinimą. Suvaidinti bus dviejų paveiklų komedija "Uošvė į namus, tylos nebebus". Vaidina E. Krasauskienė, A. Mateika, S. Vaškienė, St. Vaškys ir E. Vizbarienė. Režisuoja S. Velbasis.

- Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos St. Peterburgo skyrius suruošė didžiojo valstybininko prel. M. Krupavičiaus dešimties metų mirties minėjimą. Gruodžio 7 d. koncertines misias šv. Vardo bažnyčioje atnauos šeši kunigai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREKIENE

2603 West 55th St., Chicago, IL 60629 • Tel. WA 6-2781

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IS EUROPOS SANDALIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629. — Tel. WA 8-2737

V. VALANTINAS

TURIME DIDELĮ IŠPARDAVIMĄ

Dėmesio — nuo 10 iki 50% nuolaidos!

Importuota kristalo išdirbinių, aukso ir gintaro papuošalų. Lladro — Dresden — Hummel figūrėlių, Anri medžio drožinių, importuoto pewarto ir dar daugiau gražių dovanų įvairioms progoms. Taip pat ir paveikslų.

Maloniai jums patarnaus DALĖ ir ROMAS DAUKSAI, sav.

AVALON GALERIJS

"The Ultimate in Collecting and Gift Giving"

4243 ARCHER Ave. (tarp Sacramento ir Whipple), Chicago, Illinois

Atdara pirmą, ir ketvirtą, nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; antrą, trečią, penktą, ir šeštą: nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. Sekmadienį — nuo 11 val. ryto iki 4 val. popiet.

Tel. 247-6969

vadovaujant prel. Balkūnui, pamokslą pasakė kun. A. Stašys. Lekcijų skaitymė dalyvavo organizacijų atstovai. Pamaldų metu giedojų klubo moterų "Dainos" vienetas. Gruodžio 9 d. minėjime klube išsamią kalbą apie prel. M. Krupavičių skaitė prel. J. Balkūnas, ypatingai pabrėždamas jo įvykdytą žemės reformą Lietuvoje, kuria gerėjosi net daugelis svetimų valstybių politikų. Ištraukos iš jo rašių skaitė M. Peteraitienė. Invokaciją sukelbė prel. dr. V. Balčiūnas. Minėjimą pravedė K. Kleiva. Gražiai papuoštoje scenoje dominavo O. Galvydienės piastis a.a. prel. M. Krupavičiaus portretas.

— Jono Kreivėno knygai "Mirties Lageriuose ir Tremtyje" jau yra gautas Kongreso Bibliotekos numeris. Knyga bus apie 350 psl. dydžio, didesnio formato, kietais viršeliais, iliustruota ir su keliais žemėlapiams. Tekstas jau yra surinktas, spausdins M. Morkūno spaustuve Chicagoje.

Spausdinimo išlaidoms padengti yra sudarytas komitetas. Aukoje \$100 ar daugiau, bus laikomi garbės leidėjais. Aukoje \$25 — garbės pameratoriams. Knygos rėmėjų pavardės ir aukotos sumos bus paskelbtos knygos pabaigoje.

Paprasta knygos pameratoria, iš anksto užsisakant, yra \$10. Visi pasizadėjusieji šią taip svarbią dokumentinę knygą paremti, maloniai prašomi nedelsiant čekius ar perlaides siųsti J. Kreivėno knygos komitetui, adresu: 6824 S. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. (Pr.)

CHICAGOS LIET. TAUTINĖS KAPINĖS TURI NAUJĄ MANAGER (UŽVAIZDĄ)

Lietuvių Tautinių kapinių vadovybė praneša, kad nuo sausio mėn. 1 dienos, 1981 m., pasamdė naują manager — užvaizdą. Stasys R. Kaslas, kapinėse išdirbęs virš 20 metų ir sulaukęs "Senior Citizens" amžiaus, nuo sausio mėn. 1 d. išėjo pensijon. Tautinių kapinių vadovybė jam dėkinga už gerai atliktas pareigas ir linki geros sveikatos bei ilgo amžiaus. Geriausios sėkmės, Stanley!

Naujas manager yra Kestutis Truškinas, jaunas lietuvis, gimęs Lietuvoje, bet dar būdamas jaunutis su tėveliais atvažiavęs į Čikagą. Užaugo ir išsimokslino Amerikoje. Labai gerai vartoja lietuvių ir anglų kalbas. Jis yra labai švetingas žmogus ir kapinių vadovybė linki jam ilgų metų darbuotės mūsų kapinėse. Taipgi tikimės, kad jis mūsų lietuviškai visuomeni pilnai patiks ir mandagiai patarnaus. Kestutis per tris mėnesius susipažino su kapinių reikalais ir darbavosi raštinėje, o nuo sausio 1 d. perėmė kapinių užvaizdo pareigas.

Geriausios sėkmės abiem!

A. J. P.

KLAIIDOS ATITAIŠYMAS. 1980 m. gruodžio mėn. 24 d. Naujienų Nr. 248, dėkojant už Naujienoms atsiųstas pinigines aukas, įsivėlė nemaloni klaida. K. Karalis, mūsų dienraščio skaitytojas ir bendradarbis, Naujienų paramai atsiuntė ne \$10, kaip kad Naujienose buvo pažymėta, bet visą 1/4 šimtuką — \$25. Dėkodami dar kartą už paramą, atsiprašome už padarytą klaidą. N. R.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sėduvos" išleista knyga su legališkėmis formomis. Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje. 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

REAL ESTATE

Namai, Zemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS. B ZEMAIS NUOSIMCLAIS MENESINIAIS ISSIMOKEIMIAIS. JEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7741

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RČSIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras būvis, lengvos pirkimo sąlygos.

2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

MCRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai paruošti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

HFLP WANTED — FEMALE

Darbininkių reikia

RENTING IN GENERAL

— Nuomos —

MARQUETTE PARKE išnuomojamas 4 kamb. butas 1-me aukšte. Skambinti 471-9366

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukrauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuvių, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštą.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.

Chicago, IL 60629

Knygos kaina — 5 doleriai.

PER NEATSARGUMĄ ŽUVO JAUNUOLIS

CHICAGA. — Severo-Cerose, 18 metų, ir Francisco Simone, taip pat 18 metų, nutarė 1981 m. sutikimą atšvesti triukšmingai. Cerone paėmė tėvo ginklą, apie 10 val. vakro nuėjo su draugu į miegamąjį kambarį ir ruošėsi naujuosius metus sutikti šūvių garsais. Atsitiktinai Cerone atkreipė šautuvą į draugą ir paspaudė gaiduką. Simone mirė nuvežtas į ligoninę.

Tai dar vienas pavyzdys, kaip įvyksta nelaimės dėl nevaržomų ir per daug paplitusių ginklų.

— Tvirtinama, kad F. Sinatra turėjęs ryšius su Mafia ir prašęs jų pagalbos.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

8 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Wednesday, January 7, 1981

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI. Turitu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DEMESIO 62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI. Tikrai \$120 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. Ashland Ave. Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING. Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita. FETINGIS CONSTRUCTION 7152 So. Kedzie Avenue Tel. 778-8505

DAZYMAS IR REMODELIAVIMAS. Nėra darbo permaža. Visus palmu. Iš lauko ir vidaus. Kainos labai prieinamos. GEDIMINAS BARANAUSKAS 4514 So. Talman Avenue Tel. 523-0383

A. TVERAS. Laikrodžiai ir brangenybės. Pardavimas ir Taisymas. 2646 West 69th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus. P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS. Notary Public. INCOME TAX SERVICE. 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450. Taip pat daromi vertimai, giminii išskvėlimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY. F. Zapolski, Agent. 1208 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642. — 424-8654. State Farm Fire and Casualty Company.

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS. 2458 W. 69th St. Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Seštadienis nuo 9 iki 12-los arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS. Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163. 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURCS ŽMONES. Kelionės po Europą išspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie turė darbus dirba.

SLA — išmokėję daugiau kaip AŠTUNIS MILLIONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nefeško pelno, nariams patarnauja tik savišpaos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuviu draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir ju gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės ir SLA įrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 543-2218